

DIENOS KLAUSIMAI IR DARSIS TAS

Prezidento Roosevelt vyriausybė paskelbė, kad šalis, sumokėję pereinamąjį mokestį, gaus 15-tą procentą skolų ir procentų netaikomos sutarčių sąlygomis. I tokių šalių skaičius priskirtos Anglija, Italija, Čekoslovakija, Suomija, Latvija ir Lietuva.

Dabar iš vyriausybės žmonių išsina pareiškimai, kad tos šalys, kurios nesumokėjo savo skolų ir priėjusių procentų ir net neparodė noro sumokėti, kaip Prancūzija, Belgija, Lenkija ir kitos, jei šių metų birželio 15-tą ir sumokės naujai priėjusias skolų ir procentų ratas, vis vien bus laikomos sulaužę sutartis. O šalys, sulaužę sutartis, negalės Amerikos Jungtinėse Valstybėse gauti finansinės paramos.

Girdėt, kad toks Am. J. V. vyriausybės nusistatymas nusikaltusiems skolininkams įvarė baimės.

Didžiosios šalys veda smarkias lenktynes karo orlaivių ir bombų dirbime. Labai jau juokingos kalbos apie nusiginklavimą, kada dirbami karo orlaiviai ir baisios bombos, sveriančios nuo vieno iki dešimt tonų. Pakilus karui, tos bombos bus vartojamos naikinimui prieš miestų ir gyvenimų.

Pereitą savaitę dėl didelės sausumos iš vidurvakarių stėtų pakilo gausybės dulkių, kurios slinko ir apklojo didelius šalies plotus. Žemės ūkio staitams gresė pavojus nustot derliaus. Tačiau gegužės 15-tą užėjęs lietus ir sniegai sausumos pavojų žymiai sumažino.

Gegužės 10-tą Arcadia, California, žmogvagiai iš maudyklinės partės (swimming party) pagrobė milijonierių William F. Gettle, 46 metų amžiaus. Susijaudinus žmona ir giminės pareiškė norą tartis ir sumokėti prieinamą sumą pinigų už jo paliuosavimą.

Tucson, Arizona, gyvenytojas Fernando Robles taip pat pažadėjo sumokėti žmogvagiams \$10,000, jei jo šešių metų dukterį June sugrąžins gyva. Mergaitę pagrobė balandžio 25-tą.

Paskutinė žinia Gettle ir Robles jau laisvė.

Pasirodo, žmogvagiavimo raketizmas nemažėja, bet didėja.

MIRĖ BUDELĖŲ GALVA

Maskva. — Gegužės 10-tą mirė kruviniausias pasaulio politinės policijos organizacijos galva V. R. Menzhinsky, 60 metų amžiaus.

Nabašnikas Menzhinsky 8 metus buvo minėtos OGPU organizacijos viršininku. Jis kotavojo ne tik baltuosius, kontrarevoliucionierius, bet jis "išslavė" Trockio opoziciją.

Menzhinsky yra lenkų kilmės, bet tarnavo sovietų Rusijai. Sovietai savo buvelę iškilmingai palaidojo.

AMERIKONAI — GOLFO ČEMPIONAI

St. Andrews, Skotija. — Pereitą savaitę čia įvyko tarptautinės golfo rungtynės. Čempionatą laimėjo amerikiečiai.

Amerikiečių grupę žaidė lietuvis, golfo čempionas, Johnny Goodman (Gudmanas) iš Omaha, Nebraska.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 20

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, GEGUŽĖS-MAY 17, 1934

VOL.-METAI XVIII

AM. LIET. TRANSATLANTINIO SKRIDIMO SAJUNGOS PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Visa plačioji lietuvių visuomenė nepaprastai susidomėjusi antroju transatlantiniu skridimu, kuris turi įvykti šią vasarą. Lietuvos Lietuvos Transatlantinio Skridimo Sąjungos (A. L. T. A. S. S.) valdyba, kuri visą laiką turėjo labai glaudų kontaktą su visuomene, pasiūvusių rengti antrąjį skridimą, šiomis dienomis buvo nustebinta netikėtu įvykiu.

Lakūnas James - Janušauskas rezignavo.

ALTASS valdyba išklausi pranešimo apie lakūno James-Janušausko rezignaciją, nutarė ją priimti.

Netenka abejoti, kad po tokio ilgo ir sunkaus darbo, A. L. T. A. S. S. valdybai buvo labai sunku skirtis su lakūno James-Janušauskas. Bet sąlygos, kurias jis pateikė, buvo griežtai nepriimtinos. ALTASS valdyba buvo priversta tai padaryti.

ALTASS valdyba, puikiai žinodama, kokios reikšmės visai lietuvių tautai turi šis transatlantinio skridimas, supranta, negalėjo nuleisti rankų. Tuojau buvo imtasi naujų žygių, kad skridimo darbas ne vienai minute nebūtų sutrukdytas. Tačiau pačią dieną buvo nutarta pasiūlyti transatlantinį skridimą be sustojimo į Kauną atlikti Amerikos karo aviacijos leitenantui Feliksui Vaitkui. Ji visuomenė jau turėjo progos pažinti per pernykštę aviacijos dieną Chicagoje. Tai jaunas, kompetentiškas, išėjęs aukštąjį mokslą lakūnas, dėl kurio gabumų netenka abejoti.

ALTASS valdyba tvirtai tiki, kad transatlantinio skridimas tikrai įvyks šią vasarą. Visas platus lietuviškas pasaulis, nekaltant jau apie Amerikos lietuvių visuomenę ir pačią Lietuvą, tik ir laukia to momento, kai Lituania Antroji pasikels virsm vandenyno ir, be sustojimo, lėks į Kauną.

Štai dėl ko ALTASS valdyba, pranešdama plačiai visuomenei apie šį nelauktą įvykį, tvirtai tiki, kad jau daugiau, kaip įpusėtas darbas bus tęsiamas toliau.

BYLA BANKIERIAMS

Pittsburgh, Pa. — Gegužės 12-tą keturi Johnstown, Pa., First National Bank viršininkai patraukti atsakomybėn. Jūs kaltina už įvairias bankines suktybes, bendrai siekiančias apie \$200,000. Kaltinami šie: Davie Barry, banko prezidentas ir direktorius; Jacob M. Murdock, vice prezidentas ir direktorius; Harry Swank, vice prezidentas ir direktorius; Patrick F. Mc-Ameny, kasierius ir direktorius.

ZUVO 6 ŽMONĖS

Le Bourget, Prancūzija. — Gegužės 9-tą į Anglų Kanalo įkrito trimotorinis prancūzų orlaivis "Breguet." Trys įgulos žmonės ir trys keleiviai žuvo. Dėl labai audringo oro ir didelių bangų laivai nespėjo priplaukti ir išgelbėt žmones.

DOLLFUSSUI PADEJO BOMBA

Salzburg, Austrija. — Gegužės 10-tą čia lankė Austrijos premjeras Dollfuss.

Jo politiniai priešai mėgino išnaudoti progą ir atimti premjerui gyvastį. Orlaivių stoty, kurioj Dollfuss turėjo apsistoti, atrado padėtą didelę keliolikos svarų bombą.

Tai jau trečias pasikėsinimas prieš Dollfuso gyvastį. Pereitą spalį mėnesį jaunas pasikėsintojas kulkom sužeidė premjerą, bet jis netrukus pagijo.

Salzburgo gyventojai Dollfuss ir jo palydovus sutiko entuziastiškai.

IR LIETUVIAI KELIAUJA APLINK PASAULĮ

Belgų telegramų agentūra praneša iš Saksonijos (Belgų Kongas, prie anglų Rodezijos sienos), kad motociklu į Bulawayo atvyko lietuvių žurnalistas E. Katulskis (? Red.), kuris antrą kartą keliaujas aplink pasaulį. Jis jau perkeliavęs 59,000 mylių. Pamatęs pasaulį nuo dviračio ir motociklo, jis noris dar apkeliauti pasaulį automobiliu ir lėktuvu.

Išvykęs 1925 m. dviračiu, jis aplankė 52 kraštus ir penkis žemynus. Antrą kartą Katulskis išvykęs motociklu su savo draugu ir apkeliaujas Europą, Azijos Turkiją, paskui nuvyko per Bagdadą ir Damasko dykumą į Iraką. Tas kelias dar niekad nebūvęs perkeltas motoru. Toliau jie nukeliauja į Indiją, Ceiloną, ir į Malajus, iš kur laivu perplaukė į Australiją. Ten jo draugas vedęs ir apsigyvenęs. Iš čia Katulskis atvyko vienas į Pietų Afriką, iš kur keliaujas per Afriką į Alžyrą ir laivu atvyks į Angliją, o iš čia grįš į Lietuvą.

Katulskis kelionės metu susirinkęs daug fotografijų iš visų pasaulio dalių. Bulawayo jis surengė savo fotografijų parodą. Keliaujant, Katulskis ir jo draugui tekę patirti įvairių nuotykių. Pav., Persijoje juos buvo užpuolę penki banditai, tačiau jie tris užpuolikus užmušė, o du suėmė. Suimtuosius, kurie buvo atvesti į Meschedo miestą, persai pakorė, griežiant kato muzikai, kuri buvusi panaši į lėta valsa. Katulskis mirties bausmės įvykdymo ceremonijas nufotografavęs. (E.)

GAUDO BREMERIO GROBIKUS

Chicago, Ill. — Gegužės 7-tą autoritetai išdavė varantus suėmimui 10 asmenų kaltinamų Edwardo Bremer žmogvagystėje. Už paliuosavimą E. B. sumokėjo \$200,000. Tarp kitų, varantai įvardija ir šią bene lietuvišką pavardę — Alvin Karpavics, alias Karpis.

SCHMELINGO-PAULINO KUMSTYNĖS

Barcelona, Ispanija. — Gegužės 13-tą čia įvyko Max Schmelingo ir Paulino Uzcedum kumstynės, kurios paskelbtos išėję lygiomis. Vokiečiai nuosprendžiu nepatenkinti. Jie mano, kad jų tautietis nusipelnė pergalės.

Publikos buvo apie 40,000.

IR LIETUVIAI KELIAUJA APLINK PASAULĮ

Belgų telegramų agentūra praneša iš Saksonijos (Belgų Kongas, prie anglų Rodezijos sienos), kad motociklu į Bulawayo atvyko lietuvių žurnalistas E. Katulskis (? Red.), kuris antrą kartą keliaujas aplink pasaulį. Jis jau perkeliavęs 59,000 mylių. Pamatęs pasaulį nuo dviračio ir motociklo, jis noris dar apkeliauti pasaulį automobiliu ir lėktuvu.

IR LIETUVIAI KELIAUJA APLINK PASAULĮ

Išvykęs 1925 m. dviračiu, jis aplankė 52 kraštus ir penkis žemynus. Antrą kartą Katulskis išvykęs motociklu su savo draugu ir apkeliaujas Europą, Azijos Turkiją, paskui nuvyko per Bagdadą ir Damasko dykumą į Iraką. Tas kelias dar niekad nebūvęs perkeltas motoru. Toliau jie nukeliauja į Indiją, Ceiloną, ir į Malajus, iš kur laivu perplaukė į Australiją. Ten jo draugas vedęs ir apsigyvenęs. Iš čia Katulskis atvyko vienas į Pietų Afriką, iš kur keliaujas per Afriką į Alžyrą ir laivu atvyks į Angliją, o iš čia grįš į Lietuvą.

Katulskis kelionės metu susirinkęs daug fotografijų iš visų pasaulio dalių. Bulawayo jis surengė savo fotografijų parodą. Keliaujant, Katulskis ir jo draugui tekę patirti įvairių nuotykių. Pav., Persijoje juos buvo užpuolę penki banditai, tačiau jie tris užpuolikus užmušė, o du suėmė. Suimtuosius, kurie buvo atvesti į Meschedo miestą, persai pakorė, griežiant kato muzikai, kuri buvusi panaši į lėta valsa. Katulskis mirties bausmės įvykdymo ceremonijas nufotografavęs. (E.)

LATVIJOS LIETUVIAI SAUKIA KONGRESĄ

Š. m. gegužės 21 d. Rygoje įvyks Latvijos lietuvių S-gos kongresas.

Be kitų klausimų svarstys lietuvių tautos namų išsigijimą. — Rygos miesto savivaldybė paskyrė pašalpas: Lietuviai Moterų komitetui — 1000 latų (pernai skyrė 1500 latų), lietuvių teatrui — 700 latų ir "šviesos" dr-jai — 500 latų.

BREMEN, VOKIETIJA. — GEGUŽĖS 12-TĄ SUSITRENKĖ LAIVAI "MERCUR" IR "ALBERT BALVIN". "MERCUR" NUSKENDO NUSINEŠDAMAS 8 ŽMONIŲ GYVYBES.

Per LRKSA. į tautinę vyenybę.

GEGUŽĖS 15-TOS NOMINACIJŲ BALSAVIMŲ DAVINIAI

Gegužės 15-tą Pensylvanijos piliečiai nominavo kandidatus į steito gubernatoriaus, leitenanto gubernatoriaus, U. S. senatoriaus ir į kitas žemesnes vietas.

Pirmieji balsavimų daviniai parodo, kad didžiųjų partijų—republikonų ir demokratų—reguliaris-kieji kandidatai nustelbė "sukilėlių" kandidatus. O tų kandidatų šį kartą buvo labai daug. Pavyzdin, vien į steito gubernatoriaus vietą buvo net 16 kandidatų.

Leidžiant "Garsą" į spaudą, buvo paskelbti tik pirmieji negalutiniai daviniai. Jais remiantis, į gubernatoriaus vietą daugiausia balsų turėjo republikonų kandidatas steito gynėjas William A. Schnader, iš demokratų pirmoj vietoj stovėjo George H. Earle.

I leitenanto gubernatoriaus vietą iš republikonų kandidatų pirmoj vietoj stovėjo Scot, iš demokratų Snyder.

I U. S. senatoriaus vietą pirmoj vietoj stovėjo dabartinis senatorius republikonas David A. Reed, bet greta jo stipriai ėjo kitas republikonas—dabartinis gubernatorių GIFFORD PINCHOT. Nežiūrint kuris iš jų bus išnominuotas, bus galutinai išrinktas lapkričio mėnesio balsavimuose. Mat, republikonai Pensylvanijos steite vis žymiai stipresni už demokratų.

Iš demokratų į U. S. senatoriaus vietą pirmoj eilėj stovėjo J. F. Guffey.

I steito vidaus reikalų sekretoriaus vietą iš republikonų pirmoj vietoj stovėjo Taylor, iš demokratų Logue.

Atstovų Butan iš Luzerne apskrities dabartinis atstovas C. Murray Turpin republikonų tikietu nugalėjo dr. John J. Casey, bet pastarasis laimėjo nominaciją demokratų tikietu.

Gal būt, galutinai daviniai kai kurių aukščiau sužymėtų kandidatų pozicijas gali pakeisti.

KATALIKŲ SEIMELIS LENKAI NAIKINA LIETUVOS MISKUS

Schuykill, Northumberland ir Hazleton apylinkių visų kolonijų delegatų-delegacijų priešseiminis suvažiavimas įvyks gegužės 20 d. Minersville, Pa., lietuvių parapijinės mokyklos svetainėje. Tame susirinkime bus galutinai nustatyta seimo eiga, bus pateikti rezoliucijų projektai ir kiti svarbūs dalykai bus svarstomi.

Zymių kalbėtojų tarpe, paskaitė darys mainierių unijos 9 distrikto pirmininkas Mr. M. F. Brennan; jis aiškins apie mūsų apylinkės mainierių padėtį.

Su paskaitomis yra kvieisti prof. kan. F. Kemėšis, misijonierius kun. dr. B. Pauliukas, O. P., ir ikti. Tas žymus Pensylvanijos apylinkės katalikų seimas įvyks Girardville, Pa., Sv. Vincento lietuvių parapijos svetainėje.

Visi tos apylinkės dvasiškiečiai ir kolonijų delegatai nuosirdžiai yra kviečiami dalyvauti priešseiminiame suvažiavime Minersville, Pa., gegužės 20 d. 2 val. po piet.

Organizatorių vardu kviečia Kun. J. B. Koncius

INSULL JAU CHICAGOJ

Chicago, Ill. —Pereitą savaitę autoritetai pargabeno ir uždarė kalėjiman buvusį visuomeninių jmonių galvą Samuel Insull.

Jis buvo pabėgęs užsienin, ilgai slapstėsi Graikijoje ir kitose šalyse, kad tik išsisukt nuo atsakomybės už subankrutinimą bilijoninių jmonių ir už kai kurias suktybes.

Insull iki teismo pasiiliuosavo už 200,000 kauciją.

LENKAI NAIKINA LIETUVOS MISKUS

Pagrobę Vilniaus kraštą, lenkai naikina ten visokius gamtos turtus, stengiasi jų iš ten kuo daugiausiai prisigrobtii, nes jaučia, kad jų neteisėto šeimininkavimo galas artinasi.

Ypatingai lenkai Vilniaus krašte naikina miškus. Mat, lietuviška pušis yra bene geriausia Europoje ir tos pušies lentos yra labai vertinamos ypač Londono rinkoje.

Jeigu lenkai stengtųsi Vilniaus krašto miškus ne alinti, bet juos tinkamai užlaikyti, tai jie būtų tenyksių gyventojų didelių uždarbių šaltinis ir kelių dešimtų metų eksportas.

Tačiau dabar iš 252,000 hektarų miškų apie 100,000 ha yra neišbrendamų pelkių, balų, tundra, kuriuose netik medžiai skursta, bet ir krūmai neauga. Reikalingas miškų nusausinimas ir prižiūrėjimas, tačiau tuo lenkai nesirūpina.

Garsioji, istorinė Naloboku, buvusi Radvilų, giria 1928 metais parduota kažin kokiam Londono firmai Century. Dabar tos girios plotai yra be galo sunaikinti, pilni priversti plikų kelmų ir nukirstų šakų laužų. Niekas jų nevalo, niekas jomis nesirūpina. Kiek toliau nuo upių pasitaiko kvartalų, kuriais nuo prieškarinių laikų niekas nesirūpina: vėtrų išlaužti medžiai, likusios po kirtimų šakos nesurinkta ir neišvežta. Pasitaiko ir tokių barikadų, kad pereiti negalima. Sugriuvusių beržų ir eglių žievė dar laikosi, bet vidus visiškai supuvęs. Tūkstančiai medžių kubinių metrų puva be jokios naudos.

Taip atėjūnų valdininkų "globojami" nyksta Lietuvos turtais.

Tsb.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

L. R. K. S. A. 4-TOS APSK. SUSIRINKIMAS

LRKSA. 4-tos apskrities priešseiminis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, gegužės 27-tą. Švč. Trejybės par. svetainėj, Wilkes-Barre, Pa.

Susirinkimo pradžia 2 val. po pietų.

Dienotvarkė kuopų delegatų vykimas Seiman ir kelionės išjaidų padengimas; apskrities jubiliejinės vakarienės reikalai; apskrities metinis išvažiavimas ir kiti reikalai.

Visos į apskritį priklausančios kuopos malonėkit prisijust delegatus į šį svarbų susirinkimą.

Sav. Marozas — pirmin. Silvestras Pileckis—sek.

L. R. K. S. A. CHICAGOS APSK. SUSIRINKIMAS

Įvyks penktadienio vakare, birželio (June) 8 d., 1934, Nekalio Prasiidėjimo Panelės Švč. papapijos mokyklos kambary Brighton Park. Malonėkite visų kuopų valdybos, Chicagos ir aplinkinių kolonijų, atsiųsti į šį susirinkimą delegatus. nes yra deynyios galybės svarbių dalykų varstyt. Gerai žinom, kad tai paskutinis susirinkimas prieš Seimą, nes turim daug svarbių lalykų apsvarstyt, kurie nuo mūsų pačių priklauso. Taipgi vajuas aikas prasidėjo. Svarbu apsvarstyt naujų narių prirašinėjimo būdus.

Pirm. J. A. Mickeliūnas, Rašt. P. P. Varakulis.

LRKSA. PITTSBURGH APSK. SUVAŽIAVIMAS

Įvyks Sv. Pranciškaus Seserų vienuolynė gegužės 27, 1934, 1:30 po piet.

Kuopos, malonėkit atsiust delegatų, nes tai paskutinis suvažiavimas prieš Seimą. Taip pat reikalas yra apsvarstyt Lietuvių Dieną, kuri kas metai įvyksta liepos 4-tą Seserų Pranciškėčių farmoj vienuolyno naudai.

Taip pat ir apskrities išvažiavimas Adomo Sodne įvyks liepos 29, 1934. Naujų narių prirašymas arba vajuas.

Taigi reikalų daug. Visos kuopos turėtų atsiust atstovus.

Pirm. J. B. Tamkevičius, Raštininkas B. Blažaitis.

I Kauną pradėjo skverbtis kaimo darbininkai, ieškodami darbo. Lauty darbininkai Kaunui nereikalingi, todėl naujai atvykstančius siunčia atgal į kaimą. Ten dabar pati darbymetė.

Kaune streikuoją 300 batsiuvių. Pabrangs avalinė.

Lisbon, Portugalija. —Gegužės 13-tą dideli lietūs padarė daug nuostolių. Tūkstančiai gyventojų pasiliko be namų, vanduo išardė kelius, prigirdė daug gyvulių, išplovė javus.

UŽMUSĖ 7 ŽMONES

Fontainebleau, Prancūzija. — Gegužės 13-tą įvyko automobilij lenktynės. Sofferis Eri Cochin pastebėjo ant kelio sunį, kurio pasigailėjęs, pasuko automobilį į šalį, nustojo kontrolės ir tēškė į žmonių minią. Užmusė penkis vyrus, dvi moteris, kitus šešis sužeidė.

SUDEGĖ MERGAITĖ

Williamsport, Pa. — Gegužės 11-tą sudėgė Harry Fry namas. Ugnų žuvo 14 mėnesių mergaitė Velma. Tėvai buvo išvykę į Montoursville ir kartu su ugniagesiais parvyko. Jie visai nežinojo, kad dega jų pačių namas, tik kuomet parvyko, pamatė, kas atsitiko. Mergaitės palaikus atrado namo griuvėsiuose.

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Percitą savaitę lankėsi žinomi menininkai komp. Antanas Vanagaitis ir Juozas Olšauskas. Wyoming Klony keliose vietose jų rengtos programos gerai pavyko. Penktadienį, gegužės 11, apledo Wyoming Klony ir išvyko toliau į rytus.

Pirmadienį, gegužės 14, su reikalais lankėsi Edwardsvillės councilmanas Chas Vyšniauskas. Pirmadienį, gegužės 14-tą, lankėsi LRKSA. 1-mos kuopos išdininkas ir žinomas Kingstono veikėjas Jurgis Jonavičius. Jis neseniai pakilo iš sunkios ligos, kuri jį kankino kelias savaites. Nors da nėra pilnai susiprėjęs, bet už dienos kitos tikisi grįžti darban.

Gegužės 14-tą lankėsi iš Scrantų buvęs 83 kp. finansų rašt. A. Litvinskas, tos pačios kuopos narys Juozas Zubavičius ir eks-scrantonietis St. Valašinas, dabar gyvenąs Brooklyn, N. Y.

ISIDĖMETINI ĮVYKIAI

Trumpoj ateity Wyoming Klony įvyks keli reti dalykai, kuriais vietos plačioji lietuvių visuomenė įdoma.

Gegužės 29-tą Concordia salėj, Northampton ir Washington Sts., įvyks LRKSA. 4-tos apskrities jubiliejinė vakarienė. Da kurie neturintys nusipirkę tikių, kreipkitės pas savo kolonijų kuopų valdybas. Darykite tą kaip galima anksčiau, kad nepritrūktų vietu.

Birželio 11-14 dienomis Wyoming Klony lankysis ir kalbės Lietuvos Vilniaus Vaduotės Sąjungos įgaliotiniai kan. prof. F. Kemėšis, prof. Vitkus ir p. Babickas. Kiekvienam lietuviui verta išgirsti jų prakalbas ir pranešimus.

Liepos 4-tą Valley View Parke, Inkerman, Wyoming Klony Lietuvių Dainos šventė, kuri rengia vietos parapijų chorai. Darbas čia sklandžiai ir sutarčiai.

SODALIEČIŲ VAKARAS PAVYKO

Svč. Trejybės parapijos sodaliečių card party ir šokiai surengti gegužės 3-čią parapijos svetainėj gerai pavyko. Žmonių dalyvavo apie 400. Buvo durų ir stalų dovanos. Publika laiką pralaido linksmai. Sodalietės maloniai visiems patarnavo.

VISI Į PIRMUTINĮ PIKNYKĄ

Decoration Dienoj, gegužės 30, Transatlantinio skridimo komitetas rengia piknyką Valley View parke, Inkerman, Pa.

Piknyko pilnas yra skiriamas finansavimui skridimo šią vasarą iš New Yorko į Kauną.

Tai bus pirmutinis piknykas šį pavasarį.

Bus įvairių įvairiausių žaidimų ir gera muzika šokiams.

Prašome visų Wyoming Klony Lietuvių niekur kitur tą dieną neužiimti, o atvažiuoti pas mus į piknyką ir sykiu visiems smagiai laiką pralaidinti.

Transatlantinio Skridimo W. K. Skyriaus Komitetas

PAGERBĖ JONĄ ŠNIPĄ

Šeštadienio vakare, gegužės 12, buvo surengta Jonui Šnipui ir jo žmonai vadinama "surprise party" paminėjimui 15 metų jo vedybinio gyvenimo.

Dalyvavo daug svečių, giminių. Stalas buvo gražiai gėlimis papuoštas. Skani vakarienė, muzika. Baliavo visi iki vėlai naktį. Baigė sekmadienio vakare.

Visi svečiai labai smagiai pralaido laiką.

Jonas Šnipas per daugelį metų yra 14 kuopos raštininku.

EUCCHARISTINIS KONGRESAS

Scrantono diecezijos metinis Eucharistinis Kongresas įvyks sekantį ketvirtadienį, gegužės 24-tą, Hazleton'e.

10 val. ryto Pontifikaless Šv. Mišias laikys Jo Eksclencija vyskupas Thomas C. O'Reilly Šv. Gabrieliaus bažnyčioj. Pamokslą sakys monsignoras John J. Vaughan, S. T. L., tikėjimo platinimo draugijos direktorius. Po mišių įvyks didelė kunigų, altoriaus tarnautojų ir mokyklos vaikų procesija, po to seks pietūs, po to konferencija, po kurios bus palaiminimas šv. sakramentu.

Į iškilmes yra užkviešta 400 kunigų ir visi tikintieji.

KINGSTON

LRKSA. 1-MOS KUOPOS NARIAMS

1-mos kuopos svarbus susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gegužės 20-tą, 1-mą val. po pietų Šv. Marijos parapijos svetainėj. Bus galutinas užtvirtinimas Seimo delegatų. Randsi ir kitų svarbių reikalų.

Visi nariai, dalyvaukite. Kuopos valdyba:

Pirm. V. Leliokas, Sekr. J. Kučinskas.

LRKSA. 209-TOS KUOPOS SPECIALIS SUSIRINKIMAS

Šiuomi pranešame ir kviečiame viršpažymėtos kuopos narius būtinai atsilankyti į specialį (arba ekstra) susirinkimą, kuris bus sekmadienį, gegužės 27, š. m., tuoj po sumai parapijos svetainėj. Bus rinkimas delegatų į būsiantį 48-tą scimą, kuris įvyks birželio mėnesį, Newark, N. J.

Praeitam kuopos reguliariam susirinkime nebuvo delegatų renkami iš priežasties, kad nebuvo oficialio pranešimo organe "Garsc" ir dėl mažo skaičiaus narių. Tad dabar skelbiame visiems nariams ir pranešame, kad

LRKSA. 4-TA APSKRITIS UŽKVIEČIA Į BANKIETĄ

LRKSA. 4-tos apskrities 15-kos metų gyvavimo ir veikimo jubiliejinis bankietas įvyks gegužės 29-tą Concordia svetai, kamps Northampton ir Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Tikietais laikas įsigyti. Rengėjams svarbu iš anksto žinoti, kiek svečių dalyvaus, kad žinotų dėl kiek asmenų užsteliuoti vakarienę. Tikietais galima gauti pas kolonijų kuopų valdybas ir "Garsc" Administracijoj.

Užkviečia LRKSA. 4-tos apskr. valdyba

visi dalyvautų rinkime kuopos delegatų. Jokių išskaidymų neatsilankę į šį susirinkimą bus baudžiami 50c. pinigine bausme. Tad prašome visų narių gerai įsitęmyti šį pranešimą. Kuopos valdyba:

Pirm. S. Matulevičius, Sekr. A. J. Agurkis.

PADEKA DAKTARUI A. J. VALIBUI

Nuoširdžiai reiškiu gilią padėkos žodžius daktarui A. J. Valibui, Susivienymo Daktarui Kvotėjui, už suteiktą greitą ir sąžiningą pagalbą mano netikėtai ligoj.

Man pasitaikė umai-netikėtai susirgti ir, jeigu ne dr. Valibus, kuris taip rūpestingai mane prižiūrėjo, gal jau šiandien po žeme būčiau gulėjęs. Tegu jam Dievas šimteriopai atlygina.

Jurgis Jonavičius, 1-mos kps. išdininkas

WANAMIE

Retai tenka girdėt naujienų iš Wanamės; bet kuomet girdisi—visa Wyoming Klony visuomenė žino, kad ten bus kas įdomaus.

Kokis buvo visų nusistebėjimas atsilankius į Wanamės parapijos Card Party ir šokį gegužės 3 dieną Kirmar parke. Svečiai iš visų apylinkės parapijų dar ir šiandien mąsto, kaip wanamičių mažą parapiją gali sutraukti pervirš 700 žmonių.

Wanamičių pasisekimas tame, kad jie prie gražios gamtos, kuria jie džiaugiasi, o ypatingai malonų gegužės mėnesį, jie dėda visas pastangas, kad visi atsilankiusieji būtų pavaišinti ir apleistų Wanamie patenkinti.

Wanamičiai taria nuoširdų ačiū visiems Wyoming Klony lietuviams, kurie dalyvavo jų praeitose pramogose.

CARD PARTY IR ENTERTAINMENT

Po vadovystė naujo vargoniniko Jurgio Zeko, iš Luzernės, kuris nuo kovo pirmos šių metų pradėjo darbuotis Wanamėj, naujai suorganizuotas Wanamės choras rengia Card Party ir Entertainment bažnyčios svetainėj gegužės 22, 1934, 8-tą valandą vakare.

Žinomi Wyoming Klony juokdariai A. Šeporaitis, K. Šakočius ir V. Račinskas su naujomis dainomis ir juokais palinksmins visus. Kurie da negirdėjo vietinių juokdarių, meldžiam nepraleisti šios progos juos išgirsti. Vakaras bus pamargintas dainomis ir kitais palinksminimais parengtais Wanamės choro. O prie to bus stalų ir durų dovanos, o pabaigoj užkandžiai, kurie bus visiems svečiams pristatyti Wanamės choristų ir choristų. Įžanga tikrai 35 centai.

Meldžiam visų gegužės 22 dieną traukti į Wanamės choro vakarą. Wanamičiai

PITTSTON

SV. VINCENTO DR-JOS BALIUS

Labdaringosios Šv. Vincento dr-jos balius bus gegužės 29 d. Casino Ballroom svetainėj, 91 N. Main St.

Balius pilnas bus sunaudotas pirkimui čeverių besirengiančioms prie pirmos komunijos vaikams tų šeimynų, kurios depresijos dėliai daugiausia nukentėję.

Wyoming Klony juokdariai K. Šakočius, A. Šeporaitis ir V. Račinskas, kurie dalyvaus Wanamės choro programoj gegužės 22-raj Šv. Marijos parapijos svetainėj.

DZIMDZI-DRIMDZI VAKARAI BUVO SEKMINGI

Į Wyoming Klony buvo atsilankę seniai visų laukiami Dzimdzi-Drimdzi — komp. A. Vanagaitis (Margutis), art. J. Olšauskas ir du jauni dzimdziukai armonistai — A. Labanauskas ir A. Šemeta.

Pirmas vakaras buvo Hazletone, balandžio 29, pas kun. V. Nanortą. Programa padėjo išpildyti parapijos choras vadovaujant muz. Mykolui Rauličkiui. Gražiai sudainuota keturios dainelės. Žmonių atsilankė, kaip paprastai Hazletone atsilanko. Dzimdzių programa žmonėms patiko.

Taipgi tą dieną su Dzimdzi-Drimdzi Hazletone lankėsi ir Susivienymo daktaras - kvotėjas A. J. Valibus.

Po programai svečiai Dzimdzi-Drimdzi buvo pavaišinti pas kleboną V. Nanortą.

Tą patią dieną Dzimdzi-Drimdzi su dzimdziukais per radio iš Hazletono stoties per Shenandoah liet. pusvalandį sudainavo vieną dainelę. Būtų dainavę daugiau, bet pasivėlino atvažiuoti.

Sekmadienį, gegužės 6, vakaras įvyko Šv. Marijos parapijoj Kingstone pas-Dzimdzi-Drimdzi gerą rėmėją kun. J. V. Inčiūrą. Vakara rengė Šv. Marijos parapijos choras.

Programą išpildė Dzimdzi-Drimdzi su dzimdziukais ir Šv. Marijos parapijos choras, vadovaujant muz. J. Šaučiūniui, sudainavo keturias dainas, kurios išėjo gerai.

Žmonių į vakarą atsilankė virš 400. Buvo daug svečių iš visos apylinkės miestelių.

Šį vakarą choras rengė parapijos naudai su Dzimdzi-Drimdzi per pusę. Pelnu liko netoli dviejų šimtų dolerių.

3 val. po pietų buvo specialė programa vaikams.

Užbaigus vakarinę programą, pas ponus Šaučiūnus buvo surengta svečiams artistams vakarienė.

Dalyvavo dr. ir Mrs. A. J. Valibus, ppp. Šaučiūnai, O. Basanavičiūtė, Ona Juškauskaitė, Suzanna Jankeliūnaitė, Eleonora Mensevičiūtė, Ona Milančiūtė, A. Vanagaitis, J. Olšauskas, A. Labanauskas, A. Šemeta, P. Keičė ir M. Vilkelis.

Trečias Dzimdzi-Drimdzi vakaras įvyko Pittstone, gegužės 7, Casino svetainėj. Vakara rengė Liet. Piliiečių Klubas. Visi klubiečiai gerai darbavosi, kad šis vakaras būtų sėkmingas, bet daugiausia dirbo pp. Sakaluskai, nes poni Sakalauškenė pardavė 140 tikių, ir Dzimdzių įpėdiniai Al. Šeporaitis ir K. Šakočius.

Vakaras išties buvo sėkmingas. Žmonių buvo virš keturių šimtų. Programa žmonėms patiko. Programoje dalyvavo ir Wyoming Klony juokdariai Al. Šeporaitis, K. Šakočius ir V. Račinskas.

Po programos buvo šokiai. Šokiams grojo dzimdziukų orkestras padedant V. Račinskiui. Muzika žmonėms labai patiko, nes pirmu sykiu panašus orkestras grojo.

Pelno nuo vakaro liko virš \$200.00.

Dzimdzi-Drimdzi paliko gražų įspūdį Pittstone.

Ketvirtadienio vakare, Casino svetainėj, pittstoniečiai Dzimdzi-Drimdzi rėmėjai ir draugai surengė jiems atsivėikinimo vakarienę. Dalyvavo apie 70 žmonių. Į vakarienę atsilankė būrys kingstoniečių — muz. J. J. Šaučiūnas su žmona, dr. A. J. Va-

libus, M. Vilkelis, Mrs. Dapkevičienė ir jos sūnus Juozas su žmona, Wm. Staskevičius iš Plymouth ir iš Wilkes-Barre panelės Catherine Stantonitė, Jieva Stankevičiūtė ir A. Ambrozaitis.

Laikė vakarienės buvo trumpų prakalbėlių. Kiti išsireiškė gana trumpai, bet muz. J. J. Šaučiūnas kalbėjo apie Dzimdzi-Drimdzi dešimties metų darbus. Vakarienę užbaigus "baliavota" iki vėlai naktį.

Linksmo visus ir šokiams grojo dzimdziukai. Minėtą vakarienę rengė A. Šeporaitis, K. Šakočiai, Sakaluskai, muz. J. Kudirka su žmona ir kelios kitos moterys, kurių pavardžių neteko sužinoti. A. Galinskas, klubo pirmininkas, buvo toast-masteris.

Taipgi kalbėjo seniai dzimdzi-Drimdzi J. Olšauskas ir A. Vanagaitis, išreikšdami padėkos žodžius pittstoniečiams už taip malonų ir nuoširdų jų sutikimą ir priėmimą.

Ketvirtas Dzimdzi - Drimdzi vakaras įvyko Forest City, gegužės 8, pas jų gerą draugą kun. P. B. Paukštį. Vakara galima laikyti pavykusiu, nes kiek toj parapijoj lietuvių randsi — visi buvo suėję ir programa visi patenkinti.

Penktas Dzimdzi-Drimdzi vakaras įvyko trečiądienį, gegužės 9-tą, Wilkes-Barre, kun. J. K. Millausko parapijoj. Rengė Svč. Trejybės parapijos choras su muz. J. Stulgaičiu.

Žmonių atsilankė apie 300.

Programa buvo įvairi, geresnė, negu kitose vietose. Daug dainuota, o Dzimdzi-Drimdzi dainos žmonėms patinka. Dalį programos išpildė Wyoming Klony juokdariai A. Šeporaitis, K. Šakočius ir V. Račinskas. Nevisi wilkesbariečiai buvo juokdarius girdėję, tai prisijaukė iki valiai.

Taipgi programoj dalyvavo Mrs. Agnes Yarrow, žinoma Wyoming Klony dainininkė ir liet. radio valandos vedėja. Ductu sudainavo choristai Al. Snyder ir Anna Stučka. Labai gerai programoj atsižymėjo dzimdziukai su armonikomis.

Po programos pas ponus Stulgaičius svečiams artistams priimti buvo surengta skani vakarienė. Dalyvavo apie 20 asmenų.

Gegužės 10-tą, ketvirtadienio vakare, Taurų Klubas turėjo vakarienę. Jų svečiais buvo Dzimdzi-Drimdzi — kompozitorius A. Vanagaitis, artistas J. Olšauskas ir dzimdziukai A. Labanauskas ir A. Šemeta.

Aprašant visus Dzimdzi vakarus pamiršta pažymėti, kad trečiądienio vakare, gegužės 2, iš stoties WBRE Dzimdzi-Drimdzi — komp. A. Vanagaitis, art. J. Olšauskas ir dzimdziukai A. Labanauskas ir A. Šemeta, per 40 minučių linksmino visus savo gražiomis dainelėmis ir muzika.

Mrs. Agnes Yarrow, kuri turi WBRE stoty lietuvišką pusvalandį, užleido jį Dzimdziams. Wyoming Klony lietuvių nuoširdžiai dėkingi Dzimdzi-Drimdzi už smagų palinksminimą.

PARENGIMAI

Zemium teipa parengimai tų draugų bei kuopų dykai, kurios duoda spaudos darbus "Garsui."

DAINŲ, JUOKŲ IR ŠOKIŲ VAKARĖLIS—Rengia Šv. Kazimiero parapijos Mergaičių Choras, nedėlioj, gegužės 27, 1934, Bažnytinėj Auditorijoj, Chestnut St., Plymouth, Pa. Vaikams 3 val. po pietų. Suaugusiems 7:45 val. vakare. Įžanga 50 centų.

PIG ROAST — Stankevičiaus ūky, Shickshiny, Pa., sekmadienį, birželio 3-čią. Bus gera muzika. Įžanga \$1.00.

GEORGE'S HOTELS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. Prieš pat geležinkelio stotį.

Tėmykit numerį: 88 East Market Street Wilkes-Barre, Pa. Jurgis Vaišnis, Savininkas.

"FABIOLA," puiki religiška drama, penkiose veiksmuose, bus lošiama gegužės 20 dieną, 1934, 7:30 val. vakare, Šv. Pranciškaus parapijos svetainėj, Miners Mills, Pa. Vaidintojai šios dramos susideda iš parapijos jaunimo.

Ši drama pilna įspūdingų, praklinių ir jaudinančių atsitikimų, veda atgal į romiečių laikus, apie 300 metais, kada krikščionys buvo stropiausiai persekiojami. Įdomumas šios dramos lieka mūsų žymiausiame asmenyje, tai yra, Fabiolėj. Pagonišku tikėjimu sukietėjus jos širdis, tad Fabiolė parodo savo neapykantą dėl krikščionių žiauriai su jais apsinčiant. Bet neišgaili nepaykanta Fabiolėj, nes krikščionių pavyzdžiai ir maldos ją pergali. Agnietė, viena iš Fabiolės mylimiausių giminaičių, prisipažysta esant krikščione, ir už tai tampa nužudyta. Taipgi ir Syra, viena iš jos vergių, taip troško Fabiolės atsivertimo prie krikščionių tikėjimo, kad net ir savo gyvastį už ją paaukojo. Bet neveltui krikščionių kraujas buvo pralietas. Sustiprinta šiais pavyzdžiais Fabiolė, puiki romietė, prižada tapti krikščione.

Prie dramos bus ir pamarginimų: šokių (drills), muzikos ir dainų. Po dramos bus vaidinama viena iš juokingiausių komedijelių: "RASELNIŲ MAGDĖ."

Kviečiame visus lietuvius susirinkti pamatyti tą įspūdingą dramą, ir drauge pasijuokti iš mūsų "MAGDUTĖS."

Vakaras rengiamas Nukryžiuoto Jėzaus Seserų naudai ir jos pačios vadovaujta programos sudaryme, išmokinime ir išpildyme. Veikiantieji asmenys: Viršutinėj eilėj: Jonas Mikelskis, Pranas Giscowskis, Edvardas Jančius, Vincas Aleksa, Mildred Brice, Irena Mikelskiūtė, Jonas Naujalis, Juozas Padegimas, Pranas Naujalis, Vincas Jerusevičius, trečioj eilėj stovintieji: Ancel Jančių, Ancel Tamulionių, Juozas Jančius, Genovaitė Lėlių, Beatrice Jaruševičių, Eleonora Janavičių, Juozas Antanavičius, Ona Pilvelių, Florencia Šerkšnių; antrojo eilėj sėdintieji: Ancel Grigonių, Angela Jankevičių, Elena Bartaškių, Vladas Petrauskas, Katrina Parulij, Ethel Aleksų; žvaigždutės pirmoj eilėj: Madeline Gubik, Marijona Valukonių, Irena Janavičių, Ona Jančių, Juozapina Lumij ir Ona Kulikauskų.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
 Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
 Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00.
 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
 OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
 Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
 Advertising rates on application.

"GARSAS"
 73 E. South Street, (P. O. Box 421) Wilkes-Barre, Pa.
 PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

TAUTŲ SĄJUNGOS TARYBA SUSIRINKO

Gegužės 14-tą, Genevoj, Šveicarijoje, susirinko Tautų Sąjungos Taryba.

Savo sesijos dienotvarkėje taryba turi eilę opijų klausimų, tarp kurių svarbiausi yra šie: Paragvay ir Bolivijos karas ir šių valstybių sutaukymas; Saaro plebisitas ir vokiečių nazių šioje teritorijoje veikimas; Kinijos ir Japonijos santykiai ir mažinimas karo pavojų Tolmuose Rytuose; valstybių ginkluotės mažinimas; Vengrijos skundas prieš Jūgoslaviją; Liberijos sudraudimas, Leticijos ginčas ir kiti.

Tik Liberijos sudraudimo klausimu Tautų Sąjungos Taryba pasirūšus imtis griežtų priemonių. Esant reikalui, žadama pasiūst karo laivus, kad privertus Liberiją prie tvarkos ir ramybės.

Išrodo, kad Tautų Sąjunga yra labai smarki, kur eina reikalas liečiantis mažas arba silpnas tautas, kaip, pavyzdin, afrikoniškoji Liberija. Tačiau Tautų Sąjunga neparodė reikiamo griežtumo Lenkijos ir Lietuvos ginče. Nežiūrint, kad Lenkija, užgrobdama Vilniją, su-laužė Suvalkų sutartį, sudrumstė Europos taikos ir ramybės sąlygas, Tautų Sąjunga po ilgų mikčiojimų pri-pažino susidariusią padėtį ir po šiai dienai lenkai rami-ai sau laiko Vilniją savo rankose.

Tautų Sąjunga taip pat neparodo reikiamo griežtu-mo Japonijos žvilgsniu, dėl to, kad ši turi tvirtą mi-litariską kumštį. Jau kelintas metas Japonija puola nusilpusią Kiniją, grobdama jos milžiniškas teritori-jas, kaip Mandžūriją — Tautų Sąjunga tyli. Japonija nesenaį pasiskelbė Kinijos ekonominių, politinių ir mi-litarių reikalų globėja — Tautų Sąjunga nebylė.

Toks "pasaulio reikalų tvarkymas" Tautų Sąjungos prestyžo nekelia, jos moralis autoritetas eina mažyn. Ypač mažos tautos vis mažiau ima pasitikėt Tautų Są-jungos gerais norais palaikyt teisėtumą ir teisingumą ir kiek gyvos pačios rūpinasi savo likimu. Jos, kaip ir didelės tautos, ima pasitikėti tik militarėmis jėgomis ir iš visų išgalų ginkluojasi.

Išrodo, kad visokios sąjungos yra gražios tik ant popieros, bet praktiškam gyvenime vargu jos pateis-ins savo buvimą.

DEPRESIJA IR JAUNOSIOS KARTOS

Tarptautinis Darbo biuras Genevoje paduoda, kad perėtais metais šeši milijonai Amerikos vaikų neturėjo tinkamo maitinimo, rėdymo ir kitokio aprūpinimo. Priežastis ta, kad vaikų tėvai neturėjo darbo ir už-laikymo šaltinių.

Amerikos spauda minėto biuro skaitlines laiko kon-servatyviškom. Antai, New York'o sveikatos departa-mento vaikų sveikatos peržiūrėjimas parodo, kad tais pačiais 1933 metais iš kiekvienų keturių vaikų vie-nas buvo nukentėjęs dėl stokos maisto.

Vaikai neturėjo tinkamo aprūpinimo visose šalyse, kur tik depresija daugiau ar mažiau prikišo savo na-gus. Antai, Austrijos sostinėje Vienoje net 57 per-centai bedarbių tėvų vaikų neturėjo normalaus svorio.

Svarbu pažymėt tą, kad tokia būklė atsilieps ne tik į šių vaikų sveikatą, jų kūnišką ir dvasinį išsivystymą ir pajėgumą, bet ir į ateinančių kartų. Tad kas dirba pagreitiniui geresnių laikų sugrįžimui, tas darbuojasi būsimų generacijų gerovei.

ATEIVYSTĖS ĮSTATYMĄ VĖL TAISO

Ateivystės įstatymas vėl paduotas Kongresui pada-rymui kai kurių pataisų.

Yra keli pasiūlymai, iš kurių vieni liečia svetimšalių kriminalius nusikaltimus ir išdeportavimą. Nors ateiviai kriminalistai, raketieriai ir gengsteriai sudaro netaip jau didelį nuosimtį, vis dėlto tokių atsiranda ir vyriausybė nori su jais kuo greičiausia apsidirbti.

Kiti pasiūlymai liečia šiokią tokią palengvinimą kas link šeimynų suvienijimo. Per paskutinius keliolika metų veikę ateivystės įstatymai nemažai ateivių šeimynų yra suskaldę.

Tačiau naujai siūlomi pataisymai jokių vilčių ne-duoda laukiantiems laisvesnio atidarymo vartų į šią šalį. Kol mūsų šaly bus tokia sunki ekonominė depre-sija, tol apie "vartų" laisvesnį atidarymą negal būt nei kalbos. Darbo rankų čia yra daugiau, negu pats dar-bas jų suima. Nežiūrint dabartinės administracijos padėtų pastangų bedarbių armijos sumažinimui, ji vis dėlto da siekia virš dešimties milijonų žmonių.

Apžvalga

APIE KLAIPĖDOS ATLIETUVINIMĄ

Dienraštis "Rytas" paduoda prof. K. Žalkausko paskaitos tu-rinį apie Klaipėdos krašto lietu-viškos sąmonės bei kultūros būk-lę. Toj paskaitoj randame tokių duomenų:

"Iš 256 mokyklų — 232 vokiškos; lietuviškų tik 24, iš jų 13 pri-vačių ir tik 11 direktorijos išlaiko-mų. Vaikų lietuviškose mokyklose tik apie 5 proc. Lietuvių kalbos mokytojai — vokiečiai, patys ne-moka lietuviškai. Vaikų paklausus, kas prezidentas, atsako — Hinden-burgas; kur sostinė — Berlyne. Sen-as laukininkas neskyrė, kur jis gyvena — Vokietijoje — ar Lietuvoj.

"Paėmus naciams valdžią, akcija dar žymiau sustiprėjo. Nacional-socijalistų skelbiama ne tik politi-nė, bet ir religinė doktrina: nera-mybė, neapykanta kitų tautų. Vi-si plėšraus pobūdžio instinktai iš-judinami ir skatinami. Oficialiai skelbiamas II Reicho atgavimas. Visos mažos tautos turi pasiduoti vokiečių globai. Jų ekspansijai kelias tik į Rytus."

Prof. Žalkauskas Klaipėdos krašto atlietuvinimui siūlo šias priemones:

"Turime gerai pažinti 'Drang nach Osten' metodus. Netinka mums strauso politika. Turime žiūrėti pa-voju drašiai ir akis. Tik supratę pavojų, jį laimėsime. Visa tai tu-rime išaiškinti visi tautai. Ir vi-šoj D. Lietuvoje esanti vokiečių gai-valva turime neužmiršti."

"Turime pasiruosti išsivaduoti iš vokiečių ekonominių represijų. An-glo-saksų kultūra yra mums daug ar-timesnė."

"Iš teigiamų priemonių — turime padidinti lietuviško judėjimo in-telektualines pajėgas. Mūsų univer-sitete klaipėdiečių studentų tik 14, o Vokietijos universitetuose 8 kar-tus daugiau. Klaipėdos kraštui rei-ka kalinga jaunų, jų tikybos, iš jų ki-lusių jėgų. Tik šie gali turėti pa-sisekimą. Jie turi pažinti ir D. Lie-tuva. Ir mūsų švietusomenė turi už-megsti gaudesnius ryšius. Būtinai turi būti išteigta aukštoji mokykla Klaipėdoj. Reik tirti krašto ekono-mines, etnografines sąlygas. Ši įsta-iga būtų intelektualinis centras."

"Menas kalingas. Klaipėda turi pasitenkinti tik gastrulėmis. Turė-tų būti sudarytas židyns menui po-visą kraštą plėsti. Bendrai darbas nelengvas, bet garbingas, reik did-vyrių. Mums antrą kart tenka lai-kyti Nepriklausomybės egzaminus. Vėl kelia galvą prie Žalgirio su-triškintas silbinas. Jei prieškarinė inteligentija prikeltė visą tautą, mums pareiga ją sucentuoti. Tai mums likimo uždėta pareiga ir mes turime atsakyti prieš ateinančias kartas."

LENKAI MINEJO VIL-NIAUS "ATVADAVIMĄ"

"Elta" praneša:

"Balandžio 22 d. Vilniuje, kaip Vilniaus laikraščiai praneša, buvo nepaprastai iškilmingai atšvestos Vilniaus 'atvadavimo' 15 metų su-kaktuves. Po mišnių įvyko 'impozantiškas' Vilniuje stovinčių ka-ro pajėgų ir šiaip kariškų organi-zacijų paradas, kurj priėmė vietie-nės valdžios atstovai. Po parado viename Vilniaus kine įvyko 'didelė' akademija. Esą, 'milžiniška' kino salė buvo sausakimais prikimšta publikos. Akademijoje dalyvavo daugumas vietinių lenkų dignitorų. Tarp kitų, kalbėjo specialiai atvy-kęs Silezijos sukilėlių sąjungos pir-mininkas, kuris pabrėžė, kad Sile-zija visa širdimi dalyvauja Vilniaus 'išvadavimo' iškilmėse, nes Silezija ištisus šimtmečius kentėjo svetimą priepasūdį ir todėl gali įvertinti tą 'didį' džiaugsmą, kurj jaučia Vil-nius. Dar kalbėjo Lvovo ir jaunų-jų legijono atstovai. Popiet Vil-niaus kinematografouose buvo su- rengti nemokamai seansai netur-tingiems žmonėms ir bedarbiams. Ta proga buvo pasakytos specialiai pritaikytos kalbos. Be to, atskirose miesto dalyse įvyko vietinių aka-demijų ir liaudžiai pritaikytų iškil-mių."

"Lenkų spauda taip pat plačiai paminėjo Vilniaus 'išvadavimo' su-kaktuves."

AMERIKOS ŽYDAI SAVI-KIŲ NEUŽMIRSTA

"Rytas" praneša:

"Gauta žinių, kad Amerikoje esan-ti žydams finansuoti pasaulinio masto žydų draugija paskyrė 10,000 dol. Lietuvoj esantiems žydams amatininkams finansuoti ir supirk-

nėti žydams žemes, be to, puse milijono litų 30 Lietuvoj veikian-čių žydų liaudies bankelių kredi-tuoti."

ITALIJOS KATALIKŲ DŽIAUGSMAS

"Šaltinis" rašo:

"Daug metų apeleides Velykinę iš-pažintį ir Komunija Mussolini šie-met kartu su savo dukterimi ir žentu atliko Velykinę ir priėmė šv. Komuniją. Katalikai džiaugiasi brangaus savo vado žygiu ir jis dabar italams pasidarė dvigubai brangesnis."

IR ČEKOSLOVAKAI NE-SUTINKA SU LENKAIS

"Mūsų Rytojus" paduoda:

"Prasidėję Tešone nesutikimai tarp lenkų ir čekoslovakų išaugo į aštrų konfliktą. Keršydami už tariamus lenkų persekiojimus Čeko-slovakijoje, lenkai ištrėmė kelis Čeko-slovakijos valdinius. Čekoslova-ikai atsakė tomis pat priemonėmis, ištrėmdami visą eilę lenkų darbinin-ku bei tarnautojų."

"Paskutiniu laiku lenkų-čekoslo-vakų santykiai tiek pablogėjo, kad į konfliktą pradeda ma įvelti net sportininkus ir dainininkus. Taip, balandžio mėn. 15 d. Pragoje turė-jo įvykti Čekoslovakijos-Lenkijos tarpvalstybinės futbol rungtynės. Bet porą dienų prieš rungtynes len-kaikai staiga pranešė, kad jie atsiaiko žaisti su čekoslovakais."

"Lenkų sportininkų pavyzdžiu pa-sekė ir lenkų giedotojų draugija. Ji buvo pasižadėjusi dalyvauti Čeko-slovakijos giedotojų sąjungos ruo-šiamame koncerte didiesiems čekų kompozitoriams Dvoržakui ir Sme-tanai pagerbti. Dabar, koncertui besiantiant, lenkų giedotojų drau-gija atsisakė tame koncerte daly-vauti."

HAMBURGE NACIAI IŠKĖLĖ "KLAIPĖDOS VĖLIAVĄ"

Paskutiniu laiku labai pa-garsėjo vokiečių kurstymai prieš Lietuvą. Atitinkamai padidino savo nedraugingą veiklumą ir pagarsėjusi Vokietijoje rytų są-junga. Neseniai Vokietijos rytų sąjunga Hamburge pašventino "Klaipėdos vėliavą." Šia proga Vokietijos naciai ypač kurstė prieš Lietuvą.

Vokietijos laikraščiai "Klaipė-dos vėliavos" pašventinimo iš-kielmes šitaip aprašo: "Vokietij-os rytų sąjungos naujas Klaipė-dos grupės simbolis — Klaipė-dos vėliava — "Pozenhofo" alu-dėje buvo iškilmingai pašventin-ta. Pašventinimo ceremonijas at-liko tos grupės vadas Benevič. Jis savo kalboje ryškiais spal-vomis vaizdavo "negirdėtą pasie-nio vokiečių skurdą." Benevič pareiškė: "Vėliava ipareigoja ne tik kovoti, pašaukus kovai, bet reikalauja to simbolio suprtimo vidine prasme. Todėl mes norime šią Klaipėdos vėliavą pa-šventinti, pasižadėdami, nuolat kalbėti ir mūsų tautą apie kovą rytuose ir apie rytų pakraščius ištikimybę." Kreipdamasis į nau-jai pašventintą vėliavą, kalbėto-jas sušuko: "Tu, klaipėdiečių vėliava, būk tikra tavo išpažinė-jų ištikimybė."

"PILSUDSKIS YRA LIETUVIS"

Toks tsi antgalvis vieno straipsnio, kuris tilpo "Chicago Tribune", gegužės 6 dieną 1934 m. laidoje, kurio turinys yra maž daug toks:

"Generolas Juozas Pilsudskis, vaizduojamas Lenkijos pašto ženkeleliuose, keliose laidoose, kaip paaiškėjo, yra ragočių var-žytinėse pagautas. Lietuva, su šimto metų opresija per lenkų pastangas, daro pareiškimą, kad Pilsudskis, Lenkijos maršalas, yra gimęs lietuviu. Iki šiandien apie pusę Lenkijos didvyrių ir vadų yra tikri lietuviai."

Tamas Seimis

LRKSA: "glaudžiai suriš-tas su Amerikos lietuvių li-kimu."

Jau senai šiaurinėj Afrikos daly eina žūbtinė kova tarp dykumos gyventojų — rifikabilų ir prancūzų. Prieš kiek laiko viso pasaulio laikraščiai buvo pilni aprašymų apie rifikabilų vadą Abd el Krimą ir jo narsius karius, kurių saujelė vos-nevos įveikė reguliarinę prancūzų ka-riūmenę. Bet niekas tiksliai ne-žinojo, kokios tautybės yra jo dešinioji ranka, rifikabilų gen-štabo karininkas, Kad ben Hady.

LIETUVĄ PASKYRĖ Į GERŲJŲ SKYRIŲ

Šiomis dienomis Generalis Ad-vokatas Cummings nusprendė, kad šešios valstybės, skolingos Amerikos Jungtinėms Valsty-bėms, nėra "nesumokėjime" jų atsakomybės. Minimos valstybės yra šios: Suomija (Finlandija), kuri karo skolų visas mokesnis prisiuntė, Anglija, Čekoslova-kija, Italija, Latvija ir Lietuva, kurios darė dalinius mokesnius, parodydamos gerą valią ir pri-pažinimą karo skolų mokėjimo. Rusija (Sovietų) buvo nuskirta į "nemokančių" eilę.

Garbės sąrašas susidarė iš nu-sprendžio, kurio prašė Steito Sekretorius Hull, tikslu suskirs-tyt valstybes į kategorijas. Ei-niant Johnson'o nauju bilium ne-mokančios valstybės negalės šio-je šalyje pardavinėt savo pasko-les ir gauti bet kokią finansinę paramą.

Generalis Advokatas Cummings, sekant Johnson biliaus nuspre-n-dimu, rėmėsi Kongreso valia ir Prezidento Roosevelt pareiškimu kas link karo skolų.

Generalis Advokatas Cum-mings cituoja Prezidento Roose-velt'o pareiškimą iš lapkričio 7 d. 1933 met., kada Amerikos Jung. Valst. dalinį mokesnį nuo Anglijos prisiėmė. Prezidentas tada pareiškė:

"Aš neįsiskaičiau Anglijos val-s-tybės nesumokėjime."

Generalis Advokatas Cum-mings apie Graikiją nieko nepa-reiškė, nes josios skolos mokėji-mai laikinai atidėti sulig tvarki-nių sutarties, o kas link Rumu-nijos, josios mokėjimai atidėta nuo sausio 2 d. ir diskusuojami.

Mokančių valstybių skolos taip išrodo:

Anglija	\$4,636,157,358
Italija	2,008,103,288
Čekoslovakija	165,283,195
Suomija (Finland)	8,726,645
Latvija	7,312,658
Lietuva	6,554,554

Kitos tvarkomos atsakomybės yra:

Prancūzija	\$3,960,772,238
Vokietija	724,186,740
Belgija	411,166,529
Lenkija	222,560,466
Jugoslavija	1,626,000
Graikija	32,583,338
Vengrija	23,757,934
Estija	17,784,695

Valstybės, kurių skolos nėra tvarkoma:

Sovietų Rusija	\$337,223,288
Armėnija	20,313,416
Nicaragua	416,550

Sovietų Rusija nuskirta į ne-mokančių skyrių, nes ji atsako-mybes pirmensiu caro ir Kerens-kio valstybių ignoravo. Rusijos carai Amerikoje pardavė bonų vertės 88 mil. dolerių ir Kerens-kio valdžia pasikolino 187 mil. dolerių iš Amerikos Jungtinių Valstybių išdo.

Birželio 15 d. mokėjimai skolų yra toki:

Anglija	\$85,670,765
Prancūzija	59,000,218
Italija	14,741,593
Belgija	7,159,453
Lenkija	4,039,039
Čekoslovakija	1,682,812
Rumunija	1,248,750
Estija	322,850
Jugoslavija	300,000
Suomija (Finlandija)	166,538
Lietuva	147,864
Latvija	134,883
Vengrija	32,669

Tamas Seimis

RIFKABILŲ VADAS — LIETUVIS

Jau senai šiaurinėj Afrikos daly eina žūbtinė kova tarp dykumos gyventojų — rifikabilų ir prancūzų. Prieš kiek laiko viso pasaulio laikraščiai buvo pilni aprašymų apie rifikabilų vadą Abd el Krimą ir jo narsius karius, kurių saujelė vos-nevos įveikė reguliarinę prancūzų ka-riūmenę. Bet niekas tiksliai ne-žinojo, kokios tautybės yra jo dešinioji ranka, rifikabilų gen-štabo karininkas, Kad ben Hady.

Tamas Seimis

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

Lyginai dabar, ir šiose pačio-se skiltelėse, labai labai įdomi kritika Seserų Kazimieriečių pa-ruoštam ir išleistam mokyklų vadovėliui ramybės neduoda.

Gi to viso istorija trumpai atrodo daug maž ve kaip.

Seserys Kazimierietės pirmos Amerikos lietuvių jaunimui skais-tesnės lietuviškos atieities nuom-ctą ištiesia. Pirmos aiškesnei lietuvių būklei Amerike nors mažytį lietuvių tvenkinėlių rausti pradeda.

Kaip viskas, taip ir jų lietu-vystės tvenkinėlis iš pat prad-žiu atrodė tik kiškio pėda. Bet gi šiandien jis jau yra tikrą baltukę jūrą Amerikos lietuvių.

Kaip sunkiai tas darbas ėjo, tai gal tik jos pačios pasakytį galėtų. Svetimam į šios pa-slaapties duris belsti, anaipol, neapsimoka. Tadgi ir to dary-ti neketinam. Užteks jei tik iš toli į jas atsivėlgsim.

Mokinti, ir da Amerikos lietu-vių jaunimą, ir be tam tikrų vadovėlių, tai taip, kaip mik-linti kariuomenę be ginklų ir šautuvų. Darbas ne tai kad sun-kus, bet tiesiog neprieinamas ir nepakenčiamas.

Nežiūrint į ta visa, jos sau kantriai kenčia ir tik prie vil-ties balanos susiglaudę tūni ir laukia, kol kokis sumanus tē-vynainis jų pasigalės ir joms tinkamų vadovėlių parūpins.

Laukta gana ilgai. Laukta ne-metą ar kitą, bet čielą amžiaus ketvirtį, o vadovėlių kaip nėra, taip nėra.

Šią spragą pačios kaišioti su-bėga.

Sako, mes, gal būt, lietuvių kalbos gerai neįmanom, tai vie-nok pradėsim ir padarysim! O jei kam netiks, tegul sau geres-nį pasirūpins.

Jei Duonelaitis būt laukęs tol, kol atsiras Jaunius, jo dainos nebūtų gimę. Jei Valančius ir Daukantas būtų laukę tol, kol atsiras Kriaušaitis ir Būga, vie-no liaudies raštai, kito Lietuvos istorija būtų gimę negyvi.

Jei Kudirka, Basanavičius, Baranuskas, Maironis būtų lau-kę Vytauto Universiteto, jie pa-tys da nebūtų gimę.

Tik paime rankon tv visų vei-kėjų knygas ir raštus, ir žiūri-nėk į jas ir juos nūdienos pa-žangos akimis, net ir įsivaizduo-ti persunku, ir kaip jie galėjo tik taip mažai ir silpnai savo kalbą pažinti ir mokėti?

O betgi jų palikti raštai, nors ir ašutinė lietuvių kalba nu-megsti, buvo, yra ir paliks am-žiams.

Tai viena. Antra. Amerikos lietuvis, ar jis būt laikraščio re-ktorius, ar tik ką užsimezges mokyklos vaikelis, jei tik jis lie-tuviai išdo.

Pasirodo, kad tai yra lietuvis Juozas Kalnėnas. Šiomis dienomis jis parašė savo giminėms į Kaulinius laišką.

Prieš daugelį metų Juozas Kalnėnas atklydo Afrikon ir ap-sigyveno pas vieną rifikabilą. Kai tik prasidėjo rifikabilų lais-vės kova, Kalnėnas įsitrafė į ju eiles ir buvo priimtas. Ta-čiau, Kalnėnas nenumatė, kad rifikabilų laisvės kova yra drau-gės kova ir už musulmonų tikė-jimą. O jis buvo katalikas; va-dinas toks pat, kaip ir ju prie-šai prancūzai. Dėl to Kalnėną rifikabilai greitai suima ir pade-da kalėjiman.

Jis nenusimena. Nutaria pri-imti musulmonų tikėjimą. Tada jam pavyksta. Jis tampa Abd el Krimo tarnu. Jo išvaizda pa-sikeičia, ir jis niekuo nesiskir-ia nuo rifikabilų. Dėl savo su-manumo ir drąsos Kalnėnas į-gauna Abd el Krimo pasitikėji-mą. Jis pakrikštijamas Kad ben Hady vardu ir paskiriamas ge-neralinio štabo karininku. Kai pagaliau prancūzai Abd el Kri-mą suima, Kalnėnas pabėga ir terorizuoja prancūzus.

Nors jau laikraščiai nustojo apie rifikabilus rašę, bet jų kova su prancūzais dar nėra baig-ta. Dar ir iki šiai dienai prancū-zai nori suimti likusį rifikabi-lų vadą Kad ben Hady, kuris prancūzams ramybės neduoda.

Neseniai užsienio spauda skel-bė, kad Kad ben Hady turės pasiduoti, o jei ne, tai už jo galvą bus paskelbta 50,000 fran-ku atlyginimas.

Matyt, prisiminė Juozas Kal-nėnas savo tėviškę; matyt, ir ten jo neramus būdas nerado, ko ieškojo. Jis raso girdėjęs apie Lietuvos įvairius žygius, ir svei-kina.

Juozo Kalnėno dar gyvas tė-vas ir dvi sesutės. Viena ište-kejusi už aukšto valdininko ir gyvenanti Kaune.

Taigi, kur mūsų brolių lie-tuvių nerasim! "M. R."

tuvių kalbą da vartoja, tai toji jo kalba ne tiek kvepia grynos ir tikros lietuvių kalbos pagrinda-is, kiek nosį riečiančiomis a-merikoniškomis galūnėmis ir iš-sirciškomis šakaliais.

Seserys Kazimierietės tai ge-rai jau ant pirštų atmena. Ir dėl to gi ruošia vadovėlį ne Lietu-vos, o tik Amerikos lietuvių vai-kams ir jų tėvams prieinamą.

Kritikai, rodos, tik to ir laukė. Kai matai subėga. Ir, aiškus dalykas, kaip kritikai, viską ša-lin nustumė, vadovėlio keteron nagus taip skaudžiai suleidžia, kad dabar jau nei atsikratyti nei išmano kaip.

Bet, — tai dalykas jų. Prie ko einam mes, tai, — kas už tat nukentęs? Ar Seserų Kazi-mieriečių vadovėlis, ar jų kriti-ku išvadžiojimai?

Niekas!!! Priešingai,—abiems naudon ir sveikaton!

Kuomet grėžia dantinis dan-tį ligoniui, raukos ne tik ligo-nis, bet ir patsai dantinis. Bet, — tik pažiūrėk į juos paskui, kai jie meliaii vienas kitam ran-kas paspaudžia, tik tuomet į-vertinsi tų nemalonumų būtinu-mą.

Taip ir čia. Kritikai, nežiūrint į tai, ar jie mokslo dėsnių ge-rovei, ar asmens įdrėskimo so-pulių pakūrti, o šian darban sto-ju, jaučiasi nekaip. Ir kita kart tiek drąsos jau neturėtų... Gi sesutės vėl gali pasidžiaug-ti tuo, kad jų vadovėlį skaito ne vien vaikučiai ir jų tėveliai, bet ir patys giliausi kalbos ži-novai. Gi skaitytojai, ir, be abejonės, jų tarpe ir aš, pir-mu kart tiek daug apie savo kal-bos ypatybes sužinojau. Už ką ačiū ir geroms seselėms ir jų kritikams. Vadnasi, tokių da-lykų reikia.

Taip ir Susivienyme turėtų būti. Susivienymo spauda tegu, kartą mariui ar kuopai ar apskri-čiai išsireikšti prileidus, kriti-kuoja jį ar juos paskui iki gy-vam gyvoniui galui, tuo geriau ir sveikiau. Abiem naudon iš-eis. Bet, jei spauda vietoje to, o viską gurbelin užeria, arba sa-vaip pakartoja, arba tam tyčia komisijos priežiūron nuskiria, gyvą žariją organizacijos užan-tytę užlepia.

Semas jau čia pat. Kai pa-sižiūri po jo spaudą, tai, rodos, ir kam jis reikalingas? Jokių reikalų ne tik kad nėra, bet nei nesimato. Jei taip, tai kam tiek laiko ir pinigų eikvoti?

LIETUVIAI IR 40 METŲ DRAUSMĖ

(Iš KUN. A. M. MILUKO paskaitos spaudos atgavimo 30 metų sukaktuvės minėjant Cornish Arms Hotelio Svetainėje, 311 W. 23 gatvės, New Yorko mieste, 7 d. gegužės, 1934 m.)

(Pabaiga)

Penkiasdešimtais metais mūsų liaudis, vilkdama baudžiavos jungą, nusižaidė vien savo liūdnas dainas dainuodama, pasakas sekdamas, misles, patarles pakartodama, nemokėjo dar savo knygų skaityti. Gyvenimo gi jai skirta buvo neužilgo stoti baigiančių ištautėti bajorų vieton, palikti tautiškos samonės tvirčiausiais palaikytojais, tautinės literatūros mecenatais ir pagaliaus nepriklausomybės sėklų sėjikai. Iškalbingai liudija apie apvertintą apšvietimo stovį mūsų šalyje tuo metu S. Daukanto laiškas rašytas 1845 m. į Valančių, dar Varnių seminarijos rektorijų. Daukantas skundėsi, jog esąs tautai blogas ženklas, kad j du metu visoje Lietuvoje teisparduota jo Abecėlės tik apie pusketvirtio šimto egzempliorių.

Po vienuolikos metų, Valančiui panaudojus visą žemaičių vyskupų sosto įtaką, šalies kultūrai pakelti, visai kitokia buvo Lietuvos žmonių išvaizda.

1856 m. Valančius, reikalaujamas palengvinimo rusų cenzūros, nuolat varžančios lietuvišką spaudą galėjo rašyti Vilniaus apskrities mokslo globėjui: "Tamsatai žinoma, jog mano vyskupijos gyventojai, apie milijonus žmonių... kiekvienas moka skaityti bent iš maldaknygės." ("Spaudos L. ir Am. Liet. Org. Sukakty" psl. 50).

Kaip Valančius į dešimtį metų įstengė išplėsti apšvietimą, plačiai rašo jo biografas Alekna knygoje "Valančius". Plačiai apie Valančiaus liaudies švietėjų Palangos Juzių-siuvių, Antanų Treitininkų — Pranciškaus III-jo ordono narių, Šiaulėnų Senelių—elgetų rašo knygos "Valančiaus Darbai" Pranačių Julės leidinys.

Prasidėjus 40 metų drausmei, lietuviams deliai jų žinomo nuolaidumo gresė pavojus ir dėl per didelio susiartinimo su rusais, kurių valdžia, neseniai (1861) paleidusi žmones iš baudžiavos, mėgino lošti jų bičiulių rolę, buvo vilku avies kailyje. Mūsų broliais vadindamiesi, akypelšos lenkai ar neįstengė sunaikinti mūsų valstybės ir tautos galybę, mūsų lietuviškas žemes be karo prisisavinti, mūsų genijus (Mickevičius, Kasciuškas) prisi-vilioti. Ar ne tą patį mūsų tautai padarė ir vokiečiai prūsų ištautinė? Ogi šimtai, tūkstan-

čiai mūsų išmoksintųjų rusės, lenkes, net rusiškai kalbančias žydes vedė, ar ne tais pačiais pavojais kelias nuėjo?

Mickevičius savo "Vilijoj," man ding, nevisai teisingai skundėsi ant lietuvių. Daug teisingiau savo priekaištus darė Lietuvos bernuželiams Maironis, dainuodamas:

"Lietuvės neiško, kaip vilnys Dubysos, Sau melės už kalną, girių tamsių; Bet meile ir širdį atranda ne visos, Nes bėga lietuviai nuo jų.

Kur Tėma, Laba, Amazonė plačioji, Ten skursta lietuviai nuvarge keliais. Kur Varšuvos miestai, Maskva Tolmoji, Ten spaudžia juos mokslais giliais.

Lietuvės, kur vilnys Dubysos banguoja, Sau rūtomis pina gėtasias kasas; Kad pradalgės grėbia, graudžiai uždainuoja,

Bet širdį jų kas besupras? Ir eina tos dainos per Lietuvą mūsų, Kaip Nemuno mielo, blavioji vilnis. Joms pritaria balsas nuo Kuršo ir Prūsų;

Jų klausos nutilus naktis, Kaip rausta jurginai ir rūtos žaliuoja Ir pina Dubysos pakrancis margai, Taip žydičia lietuvės, bet liūdnai dainuoja,

Nes spaudžia jų šalį vargai..." Turime pripažinti, jog gudrusis žemaičių senas vyskupas laiku pramatė tą pavojų susibičiuliavo su rusais, tad pasirūpino, kaip įmanydama, numaskuoti naujus bičiulius ir, akcentuodamas tikybinių jų skirtingumą, atsiekė savo siektio.

"Maskolinai griebėsi smarkių priemonių" — rašo docentas Tumas (Doc. Tumo "M. Valančius, maskolinai katalikus persekiojant" 1.117.) — "žemaičių vyskupų akcijai nuleidžiamai. Ar ta akcija pateisina tas priemones? Taip. Rusijos valdžia, kuriai buvo pavesta suvaldyti svetimų tautų gyvenamieji pakraščiai, pajuto pavojų iš nedidelės trijų milijonų lietuvių tautos. Ji buvo planingai organizuojama ir nepaliaujama kovą su imperijos valdžia nenuveikiamu būdu — religiniu fanatizmu."

Kokiose gyvenimo sąlygose Valančius šį darbą darė ir kaip jis dėl tautos labo nesibijojo savo laisvę ir gyvastį statyti pavojun, galite persitikrinti iš anos gadinės tyrinėtojo (V. Biržiškos) ir kitų istorikų raštų, kurie rašė apie tų laikų katalikus Rusijoje (pav. Catholic Encyclopedia).

Pirmas valdiškai pranešė Rusijai apie galutiną nepasisekimą lietuviškų knygų rusų raidėms žemaičių vyskupijos administratorius vyskupas Beresnevičius 1881 metais. Būdamas Peterburge jis prašė vidaus dalykų ministerijos, kad pašalintų 1866 m. drausmę. Vilniaus generalgubernatorius Totlebenas parėmė vyskupų prašymą. Švietimo ministeriui nesutinkant, leista tik išspauduoti 13,000 egzempliorių Seno ir Naujo Altoriaus, Zavadskio Vilniuje išspausdintų 1879 m. lotynų raidėms. Antur kartu klausimą valdiškai išskėlė 1890 m. Mogilevo arkivyskupijos administratorius prelatas Daugėla, prašydamas spaudos gražinimo.

Pagaliaus subruzdus daugeliui lietuvių inteligentų visur prisiminti reikalingumą spaudos gražinimo, pasidalino rusų valdininkų nuomonės. Vieni pasisakė už, kiti prieš pašalinimą drausmės. Vilniaus ir Varšuvos generalgubernatoriai patarė grąžinti spaudą. Griežtai priešinosi lenkų sėbras švietimo ministeris Zengeris. Peterburgo Mokslo Akademijos pirmininkas kunigaikštis Konstantinas pareiškė, kad būtina reikia grąžinti lietuvių spaudą. Akademijos ir Varšuvos su Vilniū generalgubernatorių pareiškimams persivertiant Zengerio nuomone, vidaus dalykų ministeris Pleve 1903 m. patarė ministerių kabinetai, kad šis leistų Rusijoje spausdinti ir iš užsienio gaben-ti lietuviškus leidinius lotynų raidėmis, cenzūros praleistus. Zengeris vis dar mėgino priešintis, sakydamas, kad spaudą atgavę, Lietuvos inteligentai sukelsią žmonėse tautinį susipratimą ir kenksmingą Rusijai separatizmą. Zengeriui taip įkalbėjo endekai lenkai, kad užkirtus lietuviams kelią ir palaikius juos savo globoje.

Zengeriui paslydus iš švietimo ministerio vietos, lenkai nustojė didžiausio savo sėbrų kliūčių statyme lietuviams. Vasario mėnesyje 1904 m. ministerių kabinetas nutarė leisti Rusijoje lietuviams spaudą lotynų raidėmis, o tų metų 24 balandžio (7 d. gegužės) caras patvirtino tą nutarimą ir "40-tų metų drausmės" spausdinti Rusijoje lietuviškas knygas lotynų raidėmis pasibaigė.

Kad lietuvių mokėjo panaudoti spaudos atgavimą, geriausiai įrodė prof. S. Volteris savo apskaitymu pirmos dešimties metų (1904—1914) mūsų leidinių. Sulg p. Volterį, per tą dešimtį metų Lietuvoje buvo išspaus-ta 2,550 knygų, skaičiuje 5 milijonų egzempliorių, kuomet per tris šimtus metų, nuo spaudos atsiradimo pas mus, iki 1904 m. išspaus-ta 2,208 knygos.

To garbingo spaudos atgavimo 30-ies metų sukaktuvėms paminėti "Zvaigždės" leidėjai pasiryžo išleisti šiemet knygas už-vardintas "30 metų Spaudą Atgavus". Papildžius, kas buvo apiešta, ar nepilnai nušviesta pirmesniuose panašiuose leidiniuose ("Aušros 40 m. Sukaktuvėse", "Spaudos Laisvės ir Amerikos Lietuvių Organizuo-tės Sukaktuvėse") šiose knygo-se bus mėginama plačiau nušviesti "Aušros" perijodo darbuotė. Geriausias aušrininkų pagerbimas, tai įrodymas jų darbų. Norime parodyti "Aušros" knygeles, geriaus pasakius jų fotografijas, kad jos padėtų mums pažinti Basanavičių, rašiusių "homines historianum ignari pueri sunt—žmonės istorijos nežinantys tai vaikai," padėtų pažinti visą tų eilę garbingų vyrų, kurie "Aušrai" raštus rašė ir kurie, kaip antai Petras Kraučūnas ir jo draugai, "Aušros" knygelems ir Lietuvos žmones pareiti kelius tašė. Pažinę tuos didelio pasivertimo ir darbo vyrus ir mes, anot Jablonskio, pasiragisime aušriškai dirbti tautai ir tėvynei.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

LIETUVOS ŽINIOS

LAPĖ SU 8 LAPIUKAIS KLOJIME

Eišionys, Skapiškio valsč. Neseniai ūkin. J. Kaladė pastebėjo, kad į jo klotimą vis kelintą kartą dienos metu atbėga lapė. Lapė labai nebaikšti ir net šunų nelabai bijo. Ūkininkas susidomėjo. Toj vietoj, kur lapė lاندžio, atplėšė grindis ir labai nustebė: vienoj krūvelėj gulėjo 5 lapiukai, o truputį toliau — dar trys. Visi dar akli. Ant rtytojaus lapiuku jau nebebuvo: lapė juos išsinešė.

ŽAIDĖ VAIKAS SU ŠAUTUVU IR PERSOVĖ KITĄ VAIKĄ

Imbrado dvaro savininkas A. Molis užtaisė medžioklinį šautuvą ir paliko savo vaikų miegamajam kambary. Balandžio 15 d. rytą atėjo į tą kambarį jo švoogeris J. Bonasas, apie 16 metų berniukas, pradėjo žaisti su

mo ministerio vietos, lenkai nustojė didžiausio savo sėbrų kliūčių statyme lietuviams. Vasario mėnesyje 1904 m. ministerių kabinetas nutarė leisti Rusijoje lietuviams spaudą lotynų raidė-mis, o tų metų 24 balandžio (7 d. gegužės) caras patvirtino tą nutarimą ir "40-tų metų drausmės" spausdinti Rusijoje lietuviškas knygas lotynų raidėmis pasibaigė.

Kad lietuvių mokėjo panaudoti spaudos atgavimą, geriausiai įrodė prof. S. Volteris savo apskaitymu pirmos dešimties metų (1904—1914) mūsų leidinių. Sulg p. Volterį, per tą dešimtį metų Lietuvoje buvo išspaus-ta 2,550 knygų, skaičiuje 5 milijonų egzempliorių, kuomet per tris šimtus metų, nuo spaudos atsiradimo pas mus, iki 1904 m. išspaus-ta 2,208 knygos.

To garbingo spaudos atgavimo 30-ies metų sukaktuvėms paminėti "Zvaigždės" leidėjai pasiryžo išleisti šiemet knygas už-vardintas "30 metų Spaudą Atgavus". Papildžius, kas buvo apiešta, ar nepilnai nušviesta pirmesniuose panašiuose leidiniuose ("Aušros 40 m. Sukaktuvėse", "Spaudos Laisvės ir Amerikos Lietuvių Organizuo-tės Sukaktuvėse") šiose knygo-se bus mėginama plačiau nušviesti "Aušros" perijodo darbuotė. Geriausias aušrininkų pagerbimas, tai įrodymas jų darbų. Norime parodyti "Aušros" knygeles, geriaus pasakius jų fotografijas, kad jos padėtų mums pažinti Basanavičių, rašiusių "homines historianum ignari pueri sunt—žmonės istorijos nežinantys tai vaikai," padėtų pažinti visą tų eilę garbingų vyrų, kurie "Aušrai" raštus rašė ir kurie, kaip antai Petras Kraučūnas ir jo draugai, "Aušros" knygelems ir Lietuvos žmones pareiti kelius tašė. Pažinę tuos didelio pasivertimo ir darbo vyrus ir mes, anot Jablonskio, pasiragisime aušriškai dirbti tautai ir tėvynei.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

Kadangi fotografiskam knygų spausdinimui reikia didelių lėšų, tad "Zvaigždės" redakcija į šį "Aušros" ir aušrininkų pagerbi-mo darbą kviečia visus, kurie išsigali ir supranta jo svarbą ir prakilnumą. Knygas tas išspaus-dinus, "Aušros" fotografijų kil-šės bus pavestos Lietuvos Uni-versitetui, kurio senatas jau seniai nutarė išleisti visų "Aušros" knygelių fotografijas, bet deliai visokių priežasčių iki šiol ne-galėjo nei pradėti vykinti tų sa-vo pasiryžimą. Kurie apmokės lėšas bent vieno "Aušros" lapa-kliše padaryti, tų vardai bus knygo-se skelbiami bendraleidė-jais. Tokie tas knygas gaus vien už spaudos lėšas. Sulgi ži-novų apskaitymų, galima būsią kiekvieną įmokėjusį 5 dolerius, garsinti tų jubiliejinį knygų prenumeratoriūm ir bendralei-dėju, apmokėjusiu lėšas vienam "Aušros" puslapiui fotostatuoti.

šautuvu, ir iš netyčių persovė miegantį A. Moliaus sūnų Aleksandrą. Sutrupino žandikaulį ir išnešė akį.

IR ŽYDAI NENORI CIVILIŲ ŠLIUBŲ

Kaune įvyko visos Lietuvos rabinų suvažiavimas. Jie nutarė prašyti vyriausybę, kad neįvestų civilės metrikacijos.

J. JESUČIO KŪNĄ ATRADO

Kovo 23 d. dingo Klaipėdos teismo vachmistras Jurgis Jesutis. Jis nepaliko jokių pėdsakų ir savo dingimu sukėlė įvairių spėlioju. Tik balandžio 15 d. Jūros upė išplovė ties Macikais lavoną ir, kaip paaiškėjo, tai buvo dingusio Jesučio palaikai.

Policija spėja, kad su Jesučio mirtimi yra susijęs sunkus nusikaltimas. Policija pradėjo tyrinėjimą. Šiandien daromas Jesučio lavono skrodimas.

Klaipėdos mieste visai atvirai kalbama, kad Jesučio keista mirtis esanti grynas politinio pobūdžio kerštas.

AMERIKONE, SAUGOKIS

Netoli Zarasų yra gražus miškelis ir balos. Į tą vietą vasarą sekmadieniais suvažiuoja miestelio gyventojai, kelia gegužines, linksminasi. To miškėlio savininku yra bajorėlis P.

Kadangi bajorėliui P. labai buvo reikalingi pinigai, tai jis panoro tą žemės plotą greit parduoti ir važiuoti gyventi į Kauną. Tačiau didelių pinigų jis už tai negalėjo paimiti, nes vieta balota, o miškelis dar jaun-nas. Tačiau, anot žmonių, kai kada ir kipšas pasuka gerą žmogų. Pas bajorėlį P. į svečius atvažiavo jo draugas, išvytas už visokius šposus iš universiteto studentas R-k. ir su bajorėliu P. išsikalbėjęs nudžiugo:

— Prieteliau, tu gausi tūkstančius. Aš turiu numatęs amerikona, tik reikia įkalbėti, tose balose yra visokių mineralinių šaltinių... Jis nori įsteigti kutorą. Kaip tarė, taip padarė. Buvo papirkti keli asmens, kad paliudytų esą ten išaugydė reumatizmą ir kitas ligas. Buvo rastas net tos srities specialistas, kuris apsiėmė "šaltinius" iširti ir išduoti raštą net su antspaudomis. Po mėnesio laiko amerikonas pasitenkinęs gandaiis ir tik tokiais daviniais ir bajorėlio P. turą nupirko, aišku, penkis kartus permokėjęs. Draugas išdūmė į Kauną užti, o amerikonas pradėjo statyti vilas ir reklamuoti kurortą. Tiktai kaip jis nustebo, kai balose rado piln-ai gynačių ir durpių. Žmonės ėmė iš jo juoktis ir amerikonas kreipėsi į policiją.

Po trumpo laiko jų buvo teismas.

— Ar tamsta įrodinėjai, kad ten yra visokių mineralų? — klausė teisėjas kaltinamojo bajorėlio P.

— Neįrodinėjau, bet pasakojau... — O tamsta? — kreipėsi į buvusį studentą.

— Taip pat pasakojau... — O kas liudijimą išdavė? — To jau nebėr, pabėgo.

— Gerai, bet judu žinojote, kad ten be gyvatyno ir durpių daugiau nieko nėra.

— Nežinojome... — Tai už tą dabar žinosite, — griežtai tarė teisėjas. — Manote, kad amerikiečius Lietuvoje galima apgautinėti. Respublikos vardu baudžiu jus po 6 mėnesius kalėjimo.

— Dovanokit, ėmė prašytis nuteistieji, bet jau buvo vėlu. Juos čia pat areštavo. Tsb.

Vidaus reikalų ministeris uždraudė policijos valdininkams dalyvauti ūkių varžytynėse ir pirkti iš varžytynių ūkius.

1934 METŲ VAJAUS PLANAS

PRANEŠIMAS KUOPOMS, APSKRITIMS IR NARIAMS

BENDROS TAISYKLĖS

1. Vajus pradedamas balandžio 15, 1934 m., baigiamas gruodžio 31, 1934. Pratešimo nebus.
2. Narių prirašymo darbą varo kuopų agitatoriai-organizatoriai, kuriuos stengiasi pasiskirti kiekviena kuopa ir apskritis iš savo veiklesnių narių tarpo; padeda apskričių valdybos ir Centras. Centras prisideda patarimais, nurodymais.
3. Vajaus metu įsirašantys į Susivienymą (pomirtinės ir pašalpos skyrius) įstojimo nemo-ka, visas mokesčiai Centrai moka, kaip nurodo organizacijos taisyklės.
4. Vajaus metu prirašomi nariai nuo 16 iki 50 metų į suaugusiųjų skyrius ir nuo 1 metų iki 16 metų į Jaunumečių (vaikų) skyrių.
5. Kur tik apystovos leidžia, organizuojami Jaunumečių (vaikų) Skyriai.
6. Vajaus konteste už pilnametį narį duodama 10 balsų; už jaunametį 5.
7. Naujų kuopų organizatoriams yra skiriama specialis atlyginimas, sulig pasidaravimo, kurį nustatys Susivienymo Valdyba.
8. Vajaus metu naujai suorganizuotų kuopų nariai priskaitomi prie Vajaus kontesto.
9. Vajaus rezultatai oficialiai skelbiami Susivienymo organe "Garse," kaip galima dažniausia.
10. Organe skelbiamos konteste dalyvaujančios kuopos, kontesto darbuotojai.

VAJAUS DOVANOS \$450.00

Vajaus dovanos skiriamos šiaip: 1) \$100.00, 2) \$75.00, 3) \$50.00, 4) \$40.00, 5) \$30.00, 6) \$25.00, 7) \$20.00, 8) \$15.00, penkios po \$10.00, aštuonios po \$5.00 ir dvi po \$2.50. Viso \$450.00.

Už kiek narių bus duodama didžiausia ir mažiausia dovanos bus paskelbta vėliaus.

Organizatoriai gauna kreditą tik už tuos narius, kuriuos prirašo. Liudys parašas nario aplikacijos.

Vajui pasibaigus išleidžiama specialis "Garso" numeris, sužymint, kiek kuri kuopa yra prirašius vajuus metu narių. Ten pat surašoma ir dovanas laimėję agitatoriai-organizatoriai.

PASTABA KUOPOMS IR APSKRITIMS

Kad kuo daugiau darbuotojų įtraukti į darbą, Centro Valdyba prašo kuopų ir apskričių iš savo pusės (išdo) skirti dovanas savo organizatoriams.

LRKSA. PILDOMAS KOMITETAS

DERYBOS SU VENGRAIS IR ČEKAIIS

Lietuvos atstovas Vokietijoje Dr. Šaulys, kuris kartu yra ir atstovas Vengrijai, išvyko į Budapeštą. Jis nori užmegsti ekonominis santykius tarp Lietuvos ir Vengrijos. Taip pat į Budapeštą yra išvykęs atstovas iš Lietuvos vesti derybų dėl prekių pasikeitimo. Dr. Šaulys užsiminė Vengrų laikraščiams, kad yra svarbu ir politiniai bei kultūriniai santykiai palaikyti tarp Vengrijos ir Lietuvos. Buvo prisiminta ypatingai svarbus Lietuvai Vilniaus klausimas.

Balandžio 18 d. pasibaigė prekybiniai pasitarimai tarp Lietuvos ir Čekoslovakijos dėl prekybos. Prekių pasikeitimas su Čekoslovakija busias žymiai prapleistas.

Neseniai iš Lupėkų prieplaukos, Klaipėdos krašte, išplaukė į jūrą keturi žvejai: Mikėnas Kleinas, Jurgis ir Andrius Limertai ir Jurgis Folkas. Jie daugiau jau nebeįgrįžo. Spėjama, kad žvejus ištiko šurpi nelaimė ir jie nuskendo, nes gauta žinių, kad Latvijos pusėje apie 20 kilometrų nuo Lietuvos—Latvijos sienos, rasti jūroje du žvejų irklai ir žuvims dėti pintinė.

Užsienio lietuviams remti daugiau per pirmuosius tris šiu metų mėnesius surinko arti 400 knygų, kurios pasiūstos į įvairius kraštus lietuviams. Be to, surinkta daugybė laikraščių ir žurnalų, kurie kasdien siunčiami: Vokietijos, Latvijos, Prancūzijos, Belgijos, Anglijos ir kitiems lietuviams išseiviams.

Kaliošų fabrikas dirba tik 3 dienas savaitėje, nes vasarą žmonės vaikšto be kaliošų.

Daugiausia Lietuvoj skaitomas savaitraštis yra "Mūsų Laikraštis." Turi 46,562 skaitytojus.

Jurbarkė bus uždaryta žydų gimnazija.

Jonas Zemkus pagerino lėktuvams propelerį. Užpatentavo Finansų Ministerijoje.

P. A. Voldemarui iškelta byla už policijos vachmistro įžeidimą.

Vytauto didžiojo muziejaus statyba toliau tęsiama. Šiuo metu baigiamas įrengti bokštas ir rengiami granitiniai laiptai muziejaus fasade.

Broliai, dirbkite už L. R. K. S. A. idėją.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America) 73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.

TEISMO KOMISIJA 1. Simanas Galinis, 115 Putnam St., Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA 1. Juozas Venslauskas, 612 Main St., Edwardsville, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA 1. Leonardas Šimutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA 1. J. Stulgaitis, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA 1. K. Vencius, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.

POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IR ĮVAIRIŲ IŠLAIDŲ ĮSAKYMAI

ISRASYTI NUO KOVO 1 DIENOS IKI BALANDŽIO 11 D., 1934

Table with 3 columns: Name, Address, Amount. Includes entries like Ursulė Varkalienė, Deputy City Collector, etc.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

WORCESTER, MASS.

LRKSA. 41 kp. kazyravimas ir šokiai balandžio 28, 1934, pavyko.

Table with 3 columns: Name, Address, Amount. Includes Augustina Klimavičienė, Augustas Sakavičius, etc.

Table with 3 columns: Name, Address, Amount. Includes Antanas Svitra, Anelė Čekutienė, Pranas Klevinskas, etc.

Table with 3 columns: Name, Address, Amount. Includes Jonas Baltrušis, Justina Maleckienė, Barbora Puodžemienė, etc.

(Bus daugiau)

NAUJI NARIAI PRISIRASĖ IR PERSIKĖLĖ AUKŠTESNIOSE APSAUGŲ IR PAŠALPŲ SKYRIUOSE BALANDŽIO MĖN., 1934 M.

Table with 3 columns: Name, Address, Amount. Includes Gillis Joseph, Šidlauskienė Jieva, Saulėnas Stanley P., etc.

VAIKŲ SKYRIUS

Table with 3 columns: Name, Address, Amount. Includes Norris Julė, Bucevičiūtė Eleonora, Stepulis Vincas.

ra čia paminėti, kaip tai, Vincas Kirmilas, nuolatinis rėmėjas; mūsų veteranas Mart. Bublīs ir žmona; Norušienė, J. Augustinavičius ir J. Petravičienė prisidėjo gražiomis aukomis, kurios davė gražią dalį pelno mūsų kuopai.

K. A. Lečekas, mūsų pirminkas nuo 1919 metų, dirba 41 kp. ir niekada nepailsta; nežūrint, kiek parengimų kuopa turėtų, be jo ne kermašius, jis ten yra visada.

41 kp. dėkinga visiems prisidėjusiems darbu arba aukomis. Aukojusių vardai (dėl vakaro): Z. Žemaitienė, J. Petravičienė, A. Kundrotienė, A. Norušienė, A. Kašėtienė, J. Kirmilas, P. Ragaliauskas, K. Palubekienė, M. Latukienė, Bakanienė, K. Kirmilas, P. Nezeveckienė, P. Giraitis, Giedraitienė, A. Kašėta, M. Bublīs, A. Žemaitis, J. Augustinavičius, S. Mancevičius, J. Slavinskas, U. Simonienė, J. Palubekis, Augustinavičienė, Kašėtienė, Delionienė. Visi, kurie čia paminėti ir gal kas yra apmektas, būkite gailestingi ant korespondento, jei kur buvo klaida, atleiskite jam.

Tėnykite, LRKSA. 41 kp. turės šią vasarą, kada apie liepos mėnesį, ekskursiją toj pačioj vietoj, kur perėitą vasarą buvo — Narragansett Pier Beach, R. I.

Visiems svečiam ir darbuotojam tariame nuoširdžiai ačiū. Pelno turėsim.

41 kp. korespondentas

BROOKLYN, N. Y.

LRKSA. 134-tos kuopos susirinkimas Susivienymo 134 kp. susirinkimas įvyko gegužės 6 d. Susirinkimą atidarė pirmin. V. Daurabas malda.

Aptarus cinamus reikalus, eita prie rinkimo atstovų į būsimą LRKSA. Seimą, kuris bus pabaigoj birželio, Newark, N. J. Išrinkti: K. J. Krušinskas, J. Tumasonis ir P. Montvila. Imant domėn, kad kartais kuris iš minėtų atstovų negalėtų dalyvauti Seime, tai išrinkti kandidatai: T. Kubilienė ir Vincas Kivyta.

Buvo kalbėta apie rengiamą išvažiavimą į Forest Parką, bet nesant komisijos nario, tas atidėta toliau, kol bus sužinota, kad minimam parke bus galima užkandžius vežti.

HARTFORD, CONN.

Balandžio 29, 1934, LRKSA. 89 kp. laikytam mėnesiniam susirinkime nors nedaugiausia narių atsilankė, bet daug dalykų buvo svarstoma.

Plačiai apkalbėta apie organizacijos vaju. Vienas organizatorių atsisakė. Jo vieton apsiėmė stot veiklus organizacijos darbuotojas, gerai suprantantis jos reikalus, buvęs keliatą metų fin. rašt. Jonas Tamošiūnas.

Antras — tai jaunas čia augęs veikliū tėvų sūnus Jonas Kveselis. Kuopa linki ir laukia gerų pasisekimų. Dirva čia yra plati, tik reikia jėgų įdėti, o jaunų narių kaip gvazdikų pridėgs.

Trilypės Gegužinės Reikalai

Balandžio 26, 1934, parapijos mokyklos svetainėj įvyko trilypės kuopos valdybų susirinkimas: L. R. K. S. A. 89 kp., L. R. K. Moterų Sągog 17 kp. ir LDS. 6 kp. kas link apskričių trilypės gegužinės, kuri bus birželio 10, 1934, New Britain, Conn.

Kuopų valdybų nariai rimtai apsvarstė gegužinės rengimo reikalą ir tam darbinį išrinko viekiančią valdybą: pirm. S. Šrupš, vice-pirm. K. Tamošiūn, rašt. J. Leonaitis. Nutarta kviesiti Šv. Cecilijos chorą dalyvauti programoje. Kviesiti palikta raštinkui. Rinkti skelbimus palikta išrinktam p. K. Tamošiūnui. Nutarta organizuoti ekskursantus į New Britain, Conn.

ir stengtis kuo daugiausia Hartfordo lietuvių sukviesti ton gegužinėn. Kitas susirinkimas įvyks trumpoje ateityje. Bus paskelbta lietuvių bažnyčioj, tik sekančiam susirinkime turi visi kuopų valdininkai dalyvauti. Jeigu nedalyvaus, tai bus pirminkų atsakomybė. Pamatysim, koks bus darbas ir vaisiai sekančiam susirinkime.

L. R. K. SUSIVIENYMO AM. 48 SEIMAS

BIRŽELIO 25-28 DIENOMIS

NEWARK, N. J.

Oficialis Pranešimas

Remiantis LRKSA. Konstitucija ir Pildomo Komiteto nutarimu, skelbiu organizacijos 48-tą Seimą, kuris įvyks Newark, N. J., birželio 25-28 dienomis.

Taip pat visos kuopos kviečiamos rinkti ir siųsti delegatų-atstovų, kiek leidžia įstatai, nes reikalų daug, o kuomet Seimas gausenės atstovais, tuomet būna gyvesnis ir nutarimai būna rimčiau apsvarstomi.

KIEK IR KAS GALI BŪTI ATSTOVU-DELEGATU

1. Kiekviena nesuspenduota kuopa turi teisę siųsti Seiman atstovą-delegatą.

2. Kuopa turinti augusių skyrių daugiau 50 narių, gali siųsti atstovą-delegatą nuo kiekvienų 50 narių, ir 1 atstovą nuo likusios dalies, jeigu siekia 25 narius.

3. Narys išbuvęs Susivienyme nuo prisirašymo pilnai vienus metus laiko gali būti atstovu-delegatu Seime.

4. Kiekvienas atstovas-delegatas privalo turėti mandatą, kurį jam suteikia jo kuopa, ir gali atstovauti tik kuopą, kurioje jis priklauso. Mandatas turi būti išrašytas tam tikroj blankoj, kurias kuopų raštinkai gauna iš Centro Raštinės. Mandatai turi būti išrašyti dviejose kopijose su kp. pirminko, raštinko parašais ir kuopos antspauda. Viena kopija turi būti pasiųsta į Centro Raštinę nevelniau 15 dienų pirm Seimo. Antrą kopiją atstov-delegatas atsiveža į Seimą.

5. Naujos kuopos, prisiuntę pirmo mėnesio duokles, gali siųsti savo atstovą-delegatą.

6. Suspenduotų kuopų nariai, ar suspenduoti nariai negali būti atstovai-delegatai, ir siuntimas ar vykimas bevertis.

Kuopų projektai ir įnešimai turi būti prisiųsti Statutų Komisijai prisilaikant konstitucija nurodytos tvarkos, kad būtų laiko paskelbt mūsų organe "Garsė" pirm Seimo.

A. J. Sutkus, Lietuvių R. K. S. Prezidentas.

Velionė priklausė prie L. R. K. S. A. 13 kuopos ir Altoriaus Ražančiaus draugijos, taipgi buvo pavyzdinio gyvenimo. Velionės vyras mirė 7 metai pirmiau Miners Mills, Pa.

EXETER, PA.

LRKSA. 57 kp. nariams Šiuomi pranešama, kad neapleistų kuopos svarbaus susirinkimo, kuris įvyks gegužės 20, 1934, Griškonių svetainėj 2-ą valandą po pietų. Tarsimės apie delegatų siuntimą į Seimą. Taipgi nors sykį pasirodykim skaitlingi. Būtinai turite ir savo duokles užsimokėt. Jeigu mokėst atneštų nenarys arba vaikas, tai nebus priimta, nes daug nemalonomų ir klaidų pasidarė, kaip ne patys nariai moka. Taip pat atsiveskit ir naujų kandidatų prirašyt.

S. Mikučionis, 57 kp. sek.

NEKROLOGAI

FRACKVILLE, PA.

A. a. Magdė Senkuvienė Mirė balandžio 30, 1934 m. Laidotuvis įvyko gegužės 5 d. Atlaikytos trejos šv. mišios, ir kapus palydėjo trys kunigai ir daugybė žmonių, kuriuos vežė apie penkiasdešimt automobilių.

A. a. M. Senkuvienė paliko nuliūdime dukterį Oną, tris sūnus — Petrą, Joną ir Juozą, taipgi du broliu — Jurgį Sheandoah, Pa., ir Andrių Saltzer, Pa., taipgi keliatą anūkų ir daug giminių ir pažįstamų.

Velionė priklausė prie L. R. K. S. A. 187 kp. 13 metų, buvo pavyzdinga šeiminkė ir gera katalikė.

Duktė, žentas ir sūnai yra dėkingi visiems laidotuvių dalyviams, šv. mišių ir gėlių aukotojams.

BALTIMORE, MD.

A. a. Marė Burinskienė Atsiskyrė su šiuo pasauliu palikdama dideliu nuliūdime sūnų Adomą ir dvi dukteris — Marę ir Katrę. Marė ir buvo pavarvota pas dukterį Mrs. Marę Tagliabue, 424 So. Paca St.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną Ašros Vartų par. salėj po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną po bažnytinėj salėj, tuojaus po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną

Velionė priklausė prie L. R. K. S. A. 13 kuopos ir Altoriaus Ražančiaus draugijos, taipgi buvo pavyzdinio gyvenimo. Velionės vyras mirė 7 metai pirmiau Miners Mills, Pa.

Velionė Marijona turėjo sunkią operaciją South Baltimore ligoninėj pora savačių atgal, bet operacija nepagelbėjo. Palaidota su bažnytinim apcigom iš šv. Alfonso bažnyčios šv. Išganytojaus kapinėse.

Te būna velionė amžina ramybė, o šeimai ir giminėms reikiam gilios užuojautos.

J. Būdelis, rašt.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kp. susirinkimas bus balandžio 15 dieną 12 val. dienos, parapijos salėj.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną tuoj po pamaldų parapijos salėj.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus dr-jos salėj. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 15 dieną 1 val. po pietų Mockaicio salėj.

EYNON, Pa. — 42-ros kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną šv. Petro ir Povilo par. salėj, 2 val. po pietų.

NEW PHILA., Pa. — 51-os kp. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną tuojaus po sumos bažnytinėj salėj.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 2 val. po pietų pas Aleką Natautį.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 2 val. po pietų, Griškonių name.

DURVEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 1 val. p. p. lietuvių parapijos svetainėj (Sheley St.).

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimai įvyks 3-čią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, kas kuopos raštinkai, 220 S. Main St., Ashley, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa. — 92 kp. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną Ašros Vartų par. salėj po pamaldų (sumos).

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

GALVOS SKAUDĖJIMAS

Rašo J. P. POŠKA,

Gydytojas ir Chirurgas Chicago, Ill.

Galvos skaudėjimas yra dažniausias atsitikimas žmogaus gyvenime. Šis varginantis apsirėškimas paliecia visus: ir senus ir jaunus, mažus ir didelius. Gal būt, nerasi žmogaus, kuris nebūtų kada nors turėjęs skausmą galvoje.

Zmonės taip pripratę prie šios kasdieninės "ligos," kad mažai tekreipia dėmesio į priežastis, nuo kurių skaudėjimas gali paėiti. Visa kas yra daroma, tai kuo greičiausiai paimama ar tai kokių pilių arba mielių, kurie būk tai prašalina skaudėjimą ir viskas baigta. Taip, tie vaistai prašalina galvos skaudėjimą, bet neprašalina nei priežasties, nei ligos, kuri išaukia tą nemalonų apsirėškimą. Tos pilės, tie mieliai tiktai užnuodija nervus, kurie neša žinią smagenims, kad žmogaus kūne kas nors neveikia taip kaip turėtų veikti, kad tas žmogus privalo ieškoti priežasties arba ligos savo kūne ir kuo greičiausiai prašalinti ją. Bet žmogus nenori to suprasti. Jis pirmiausia paima patentuotų nuodu, užnuodija nervus, galva nustojo skaudėti, o liga tegul plėtojasi. Taip tie atsitikimai pasikartoja per metus, kol praėisginga liga išsišūbuoja, apimdama visą žmogaus kūną ir paguldo jį į lovą arba ir ant mirtino patalo. Žinoma, jei galva skauda nuo išsigėrimo, nuo persalimo arba nuo persivalgymo.

TADAS KASCIUSKA IR ABRAHAM LINCOLN'AS

J. LEONAS J. VAŠCILA

Įdomus sutapimas: vasario mėn. 12-tą dieną yra Lincoln'o gimtadienis ir generolo Tado Kasčiūškos gimtadienis. Tą dieną mums tenka sugretinti abiejų šių didžiųjų vyrų asmenybes ir pagerbti abudu žmonijos mylėtoju — pirmąjį kaip Amerikos vergų išvaduotoja, antrąjį kaip laisvės pionieri, ir pirmojo idealy pirtakūną.

Generolas Tadas Kasčiūška Amerikos revoliucijos metu, sugrįžęs po sunkių kautynių Virginijoje ir Filadelfijoje, pastebėjęs sunkią negrų vergų būklę, pasirūpino pagelbėti kuo galėdamas savo "tamsiaodžiams draugams." Naujosios Respublikos tuometinėje sostinėje. Dar 1783 metais pasigirdo juo balsas užviesio slėgiąmąją rasę — ties Valstybės Rūmais ir ties šv. Juozapo bažnyčia (Willing's Alley). Jis nesiliovė savo pastangose, ir 1798 metais, paskutinį kartą išvykdamas iš Amerikos, jis parėšė testamentą, paskirdamas Thomas Jefferson'ą vykdytoju, pavėsdamas visą savo turtą Amerikoje, pinigais ir žemes, Amerikos vergų išpirkimui, paliuosavimui ir mokymui dorovėje ir patriotizme. P-lė E. Kite, Amerikos Katalikų Istorikos Draugijos archivarė, pareiškia, kad nėra abejonės, jog Kasčiūška veikė kilniaisiais sumetimais, stengdamasis pagelbėti skriaudžiamiesiems žmonėms, Jefferson'as, Kasčiūškos artimas draugas, rašė gen. Gates'ui: "Jis (Kasčiūška) yra tauriausias žmogaus laisvės mylėtojas, kokį aš bet kada pažinojau, ir jis myli tokią laisvę, kuri yra vienoda visiems, ne tiktai neadaugeliui ar turtingiems." Generolas Gates atsakė: "Kasčiūška yra vienintelis taurus respublikonas, kokį aš bet kada pažinau. Jis neturi jokių sudžių."

Kasčiūška taip plačiai visų buvo mylimas ir gerbiamas, netgi Europoje, todėl, kad jis nuolat tvirtai laikėsi tikrų katalikiškų principų. Rašydamas savo seserei Brastoje, Lietuvoje, pavėsdamas jai savo dvarus, jis jai liepė paliuosuoti visas moteris baudžiauninkes ir reikalauti tiktai dviejų dienų priverstinio darbo iš vyrų baudžiauninkų. "Jei tai būtų kita valstybė, kur valdžia galėtų užtikrinti mano testamentą vykdymą, aš juos visiškiškai paliuosuočiau; bet šioje valstybėje mes priversti daryti tiktai tai, ką mes esame tikrai galį padaryti, kad betkoku būdu palengvinti žmoniją, ir visuomet atmintie, kad iš prigimimo mes visi esame lygūs, kad turai ir mokslų pasiekimas sudaro vienintėlį skirtumą; kad mes priviolome atjausti vargšius ir šviesti nesupratėlius, tuo būdu igyvendindami dorovę." Tai buvo jo gyvenimo motyvas, jo doros principas per visą garbingą jo karjerą, kaip "Pasaulio Karžygio."

Kasčiūškos laikais, Lietuvos gyvenimas ir susitvarkymas jauė didelės itėkmės iš Varšuvos vyriausybes. Nors keista atrodė, bet Varšuva, su Poniatovskiu ir šamokslininkais, Ponikiu ir Lenkų Targovicos Konfederacija, — visi rusų Kotrynos draugai, kurių dalis susirašinėjo su prūsų Fridriku Didžiųjų prieš Kasčiūšką, — buvo didžiausias šio mūsų patrioto priešininkas baudžiauninkų paliuosavimo kovoje. Konfederacija kreipėsi į Peterburgą ieškodama Kotrynos, buvusios Poniatovskio meilužės, paramos savo išdaviškiškam siekimui parblokti Kasčiūšką. Po to kai šis kilnus valstiečių vaddas įgijo garbę savo laimėjimais karo lauke prieš rusus, Poniatovskis susidėjo su Targoviciais ir paskelbė Kasčiūšką maistininuku, jį išdāvusiu.

600 RUSŲ SEIMŲ ISVAZIUOS IS LIETUVOS

Rusai ūkininkai Lietuvoje atsirado tais laikais, kai lietuvius prieš 50—100 metų rusų valdžia visokiais būdais persekiuodavo, o lietuvių ūkininkų žemes atiduodavo rusams kolonistams, kazokams, rusų karininkams, kurie į Lietuvą atsibastydavo iš Rusijos gilumos. Tokių rusų kolonistų Lietuvoje dar ir dabar yra apie 2000 seimų. Jie čia gyvena daug blogiau, negu lietuviai ūkininkai. Retas jų moka skaityti, rašyti, dažnai kelia visokius vaidus.

Dabar Lietuvoje buvo atvažiavę vienos rusų kolonizacijos bendrovės direktorius. Toji bendrovė Brazilijoje turi nupirkusi keliasdešimt tūkstančių hektarų žemes. Ten manoma įsteigti rusų koloniją. Minėtas direktorius lankosi pas rusus Lietuvos ūkininkus, kad jie su šeimomis važiuoti į Braziliją, į minėtą koloniją. Apie 600 Lietuvoje gyvenančių rusų seimų jau yra pasirengę iš Lietuvos išvažiuoti į Braziliją. Norėdami geriau įsitikti apie Brazilijos gyvenimą, atstovą gyvenimo sąlygų iširti.

Sumažinti inteligentų bedarbių skaičių, Lietuvos vidaus reikalų ministerija organizuoja vadinamąją darbo stovyklą. Tos stovyklos organizacinį darbą paruoš tam tikras instruktorius. Darbo stovykla bus įsteigta kol kas tik dėl 100 žmonių trims vasaros mėnesiams.

Praėjusiais metais Lietuvoje pastatyta naujų namų už 7 mil. litu. Iš tos sumos patys lietuviai pastatydino (buvo rangovais) už 1 mil. 800 tūkst. litu, o už 5 mil. 200 tūkst. litu namams statant rangovai buvo žy-dai.

tuoj po sumos pabažnytiniam kambaryje.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną visi nariai dalyvauskit.

finansų rašt. Zuzanos Mikolaitės namuose, 304 Mott Ave.

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną bažnytinėje salėje, tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

E. VANDERGRIFT, Pa. — 133 k. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa. — 153 k. susirinkimas bus gegužės 20, 2 val. po pietu, pas k. sek. J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 1 val. po piet, lietuvių klubo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, Ind. — 176 k. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną tuojus po sumos, bažnytinėje salėje, 3901 Fir St.

PITTSSTON, Pa. — 183-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną paprastoj vietoj, tuoj po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną paprastoj vietoj tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 2 val. po pietu pili. Pr. Lamsarvio svetainėje, 15 Chestnut St. Visi nariai teikėstis sueti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 k. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 1 val. po pietu šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną parapijos svetainėje tuoj po pamaldų.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną po Nr. 555 Orchard Street. Suauze ir jaunamėgiam kviečiami dalyvauti. Pradžią 1 val. po pietu.

WYOMING, Pa. — 244-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 3-tią val. po pietu, pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SCHENECTADY, N. Y. — 245 k. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną tuoj po sumos šv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

SIMPSON, Pa. — 271-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 3 val. po pietu, Igno Stungio salėje.

BLISSVILLE, L. I., N. Y. — 277 k. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 3 val. po pietu, Lietuvių svetainėje, 117 Greenpoint Ave., Blissville.

PORT CARBON, Pa. — 282 k. susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną Simano Stokšino namuose, 2 val. po pietu.

KORN KREST, Pa. — 292 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną 4 1/2 High St. Visi nariai dalyvauskit ir naujų atsiveskite.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus gegužės 20-tą dieną

vei, žmogaus paliuosavimui ir visuotinam švietimui. Kaip patriotas, jis pelnė "Moderniškos Demokratijos Tevo" vardą; kaip valstybės vyras, jis yra "Moderniško Visuotino Švietimo Tevas." Jis buvo pirmas žmogus Europoje, atidareis laisvas nemokamas mokyklas, atviras visiems piliečiams, turtingiems ir vargšams. 30 metų amžiaus, tuoj po Amerikos nepriklausomybės paskelbimo, jis jau atsidūrė Filadelfijoje, pirmas tauris bajoras atvykęs šion Atlanto pusėn pagelbėti amerikonomas prieš Angliją. Neužilgo jis pastatė fortus Billingsport ir Mercer ir padirbo kiūtis (chevaux-de-frise) Delaware'e gintis nuo anglų laivyno. Šis darbas pagelbėjo Washington'ui atlikti tą "stebuklingą persikėlimą per upę Filadelfijoje," išsigelbėti nuo Cornwallio vijimosi, kuris siekė susijungti su laivynu ir sunaikinti Amerikos jėgas New Jersey valstybėje. Po to Kasčiūška planavo Šiaurės Kampaniją generolui Gates'ui, pasirinko Saratogą kautynėms, sustiprinęs Behmą kalnyną, ir išanksto laimėjo prancūzų ministerio Vergennes pagyrimą, kad "amerikonai užsipelnę laimėti." Šis nepaprastai gabus ir kuklus inžinieris "laimėjo Šiaurės Kampaniją," ir po dviejų metų nenuilstamo pasišventimo išgelbėjo uniją pastatydamas West Point tvirtovę, nepaisant prancūzų inžinierių antagonizmo. Ligi šiol Saratogos ir West Point'o laimėjimai buvo vienintėliai raminantieji įvykiai amerikonomas. Mes skaitome, kad kitose vieto-se dalykų padėtis buvo slėgianti. Washington'as rašė Laurens'ui į Paryžių, kad "nebet jei žymiai pasikeis mūsų civilė ir kariška politika, būtų veltui ilgiau kariauti." Kasčiūška išlaikė viltingesnę dvasią nors Pietų Armija buvo beveik sunaikinta ties Savannah, nepaisant prancūzų laivyno dalyvumo, ir ties Charleston'u, ir nors generolas Gates, be Kasčiūškos, skaudžiai pralaimėjo ties Camden'u, — Kasčiūška, šis įkvepiąs ir kilnus asmuo, patyręs, kad Du Portail, pietų armijos inžinierius, pateko nelaisvėn, padavė prašymą vykkti į pietų frontą ir pridūrė, kad "Karas netruks nei dviejų metų." Tas įvykis 1779 m. gruodžio mėn. Su gen. Greene jis išgelbėjo Pietų Kampanijos likimą, nustmė Cornwallis'ą iki Charlestono, iš ten į Yorktown, pagelbėjo markizui De Grasse tose kautynėse ir 1782 m. lapkričio mėn. iššovė paskutinį tų didžiųjų kautynių sūvį. Po septynių metų nenuilstamo darbo ir pasišventimo, Kasčiūška sugrįžo į šv. Juozapo bažnyčią Filadelfijoje ir iš ten pradėjo naują ekspediciją už laisvę, kovodamas už negrų vergų paliuosavimą.

(Bus daugiau)

SVITUOJA KREMBLIAI

(Iš "Gamtos Stebuklų")

Ar atsimenate, kaip "vaikas nykštukas" atėjo į svečius pas kurmį, ir šis nušvietė savo tamsią gyvenamą vietą šmotuku melsvai mirgėjusios pūvenėlės? Aukšniai žalios kibirkštėlės laisvai skrieja ore, o apačioje, tarpe pūvančių šaknų, švelnia, be liepsnos degančią šviesą mirgą kremliai ("gyrbai"). Šimtais stovi ant drėgnos žemės jų keistos skrybelaitės, apsuotos šviesiais spindėjimo kraučiuokais, o aukštai šakose, pasislėpę lapcinėje, kibirkštėjuoja kiti spindį taškai, kaip deimantai, mabėti šviesos elfų (pasakiškų mažųjų miško žmonių)... Dieną tie deimantai — negražūs kremliai gumulėliai, labiau kaip kuklios spalvos. Bet svituojančių vabzdžių ir kremlių pasaulis džiugina netiktai mūsų akį; jis verčia taip

pat dirbti mūsų protą. Kas gerai pažįsta gamtą, tas žino, kad gyvulių ir augalų švitėjimas visai nėra vienų tropiškų šalių pirmynebe. Svitučiai iš vabalų veistarės plesdena ir pas mus vasarą naktimis; o šiltame garuojančiame pavasario miške žiba kiekvieną naktį tokios pat ugnys, kaip tropikuose. Bet, visai kaip užbrtoje pasakoje, jos slepiasi kurmio olelėje, po žeme, supuvusiuose lapuose, po žieve pūvančių miške kamienų. Žinoma, mūsų platumų (geografiškų) ugnys — vos pastebimos kibirkštėlės, ciklus mirgėjimas, spinduliai bailios, kaip vaiduoklis, šviesos, bet jų kilmė ta pati, kaip ir tropikuose. Kaip čia, taip ir ten, tyliame spindėjime slepiasi viena iš gamtos didžiū-

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR IDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

- MALDAKNYGĖS
- 2. ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais \$1.75
- 3. ANIOLAS SARGAS—Minkštais odos apdarais \$1.50
- 6. DANGAUS ZVAIGZDUTE—Minkštos odos apdarais \$1.50
- 7. MALDU RINKINELIS—Prast. apdarais 40c
- 8. MALDU VAINIKELIS—audekliniais apdarais 70c
- RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto 25c
- LRKSA NARIŲ ZENKLELIAI
- MOTERISKI, pasaukuoti \$1.00
- MOTERISKI, auksiniai \$1.50
- VYRISKI, auksiniai \$1.50
- VYRISKI, paukuoti \$1.00
- MOTERISMS SAGUTĖS \$1.50
- ZIEDAI, 10 Kt. \$7.50

- RAMBYNO TEVYNĖJE 35c
- RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN 45c
- SOCIALIZMAS IR KRIKŠCIONYBE 15c
- VIENYBEJE—GALYBE 25c
- ANYKŠČIŲ SILELIS, eilės 10c
- JONO KMITO EILĖS \$1.50
- NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS 25c
- PAVASARIO RALSAL. Maironio \$1.00
- TEVYNĖS GARSAI, eilės 15c
- TEVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giron eilės) 40c
- LIETUVOS ISTORIJA 65c
- LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA 35c
- 40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pilių ženklai ir gerbai 40c
- BAŽNYČIOS ISTORIJA 75c
- LIETUVOS ISTORIJA 40c

- MUZIKA
- STANEIK-LAUMENSKIENES
- ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu 25c
- J. TALLAT-KELPSOS KORINIAI
- GAILESCIO GIESME 10c
- KETURI SUKTNIAI 50c
- NUPLASNOK 25c
- OI, TU, LAKŠTINGALELE ir Vanagėlis tupejo 15c

- ANTANO BACIULIO KORINIAI
- KO VEJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui 50c
- ARTOJAS (Duetas) 75c

- JUOZO ZILEVIČIAUS KORINIAI
- GIA KRASTAS LIODNAS ir Gaudžia, gaudžia auksu varpas 30c
- LAISVĖS DAINA 35c
- ŠERIAU ŽIRGELI 75c
- ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS 25c

- STASIO SIMKAUS KORINIAI
- KAREIVIŲ DAINA 40c
- SUNKU MAN GYVENTI 35c

- AL. KACANAUSKO KORINIAI
- SUDIEV LIETUVA 25c
- SUDIEV LIETUVA. Mišriam chorui 20c
- GERK, GERK, GIRTUOKLELI. Mezzo soprano 30c
- LIETUVIŲ MIMNAS 20c
- UŽ KLYSTANCIUS ŽMONES 45c

- M. PETRAUSKO KORINIAI
- GRAZI GAMTA 50c

- JUOZO NAUJALIO
- MAN LICDNA. Mišriam chorui 30c
- VASAROS NAKTYS. Mišriam chorui 30c
- AR SKAUDA MAN ŠIRDĮ? 50c

- ALEKSANDRO ALEKSIO KORINIAI
- Vienam Balsui prie Piano
- MEILE UZDEGTA KRŪTINE 65c
- O, PAŽVELKI 50c

- Duetai
- MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS 50c
- GIESMĖ I SVENTĄ KAZIMIERĄ 50c

- Mišriam Chorui
- PIRMYN I KOVĄ 50c
- IAUŠ VASARĖLE, Tu mano mergelė, išbėgo merygtė 50c

- Kaip aš buvau jaunas, žiūrai anksni rytu, Aš užgimiau Lietuvoj 50c
- MIELI TEVELI; Oi, skauda galvelę; Atsi-gėriau žalio vyno 50c

- OI, DZIUM-DZIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernužėlis; Aš turėjau vištą 50c
- TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, čiučiai-lūlial 50c

- P. SARPALIAUS KORINIAI
- DUERUZELE 50c
- VAKARAS 85c

- VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA
- KATAKIZMAS. Kun. Kulikausko 30c
- VAIKŲ ZVAIGZDUTE. Dalis I 30c
- VAIKŲ ZVAIGZDUTE. Dalis II 40c
- TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINI-MAS. Kun. S. Draugelio 15c

"GARSAS"

73 East South Street P. O. Box 421 WILKES-BARRE, PA

Klaipėdoje vietos visuomeninių organizacijų atstovai tarė, kaip priimti į Klaipėdą atvykstančias Amerikos, Anglijos ir kitų kraštų lietuvių ekskursijas. Nustatyta per tą pasitarimą atitinkama programa, sulig kuria, atvykstančias lietuvių ekskursijas bus stengiamasi kuo greičiausiai priimti.

Plungėje sudėgė trys dideli gyvenamieji namai už 120,000 lt.

Kauno apyl. teismo salėje buvo parduodama iš varžytinių 14 ūkių ir namų, bet niekas jų nepirko. Varžytinės atidėtos.

Lietuvos litai balandžio mėn. buvo padengti auksu ir valiuta 80,3 proc.

Arėjas Vitkauskas

LIETUVIŠKI BONAI
Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasiteiravusit pas mus. Rašykite:
KURT H. SCHURIG & CO.
50 Broadway New York

KORESPONDENCIJOS
IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

DETROIT, MICH.

Zinios

Balandžio 8 d. šv. Jurgio parapijos svetainėje parapijos choras, vedamas muz. J. Čižausko, statė scenoj operetę "Consilium Facultatis."

Operetėje dalyvavo įžymiausi šios parapijos vaidintojai. Žmonijų prisirinko pilna svetainė. Veikalas publikai begalo patiko.

Jau treči metai, kaip šio parapijos prasidėjo muzikalinis judėjimas. Per tuos metus, vad. Jonui Čižauskui, sulaukta: "Malūnininkas ir Kaminakrėtis," "Lietuviškas Milijonierius," "Nastutė," "Consilium Facultatis," "Be Moterų," "Moteris Biznyje," "Šv. Kazimieras"; taipgi gražiai pasirodė perėita vasarą visų tautų parodoje "State Fair Grounds."

Garbė šiai parapijai turėti tokią darbštų ir pasišventusių vedėjų muz. J. Čižauską, kurio rūpėniu visi rengiami choro koncertai yra kuō geriausiai pasisekė.

Balandžio 19 d., misijų reikalais, Detroitan buvo atvykęs J. E. vyskupas P. Bučys, M. I. C. Apistotojo pas kun. J. Čižauską, kur išbuvo šešias dienas.

Lenkų seminarijoj, Orchard Lake, Mich., J. E. sakė kalbą studentams ir klierikams. Jo ilga kalba nustebeino ir sužavėjo visus.

Taipgi dioclezijos seminarijoj J. E. laikė rytų apeigomis mišias, kurių klausėsi apie 500 studentų. Vakare gi išpūdingai kalbėjo (angliškai) pripildytame studentų ir šiaip žmonių auditoriume. Tą vakarą muz. J. Čižauskas artistiška pagiedojo 3 giesmes (Stabat Mater, Ave Maria, Sužadink širdį). Pianu skambino kun. J. Čižauskas. Vakaro vedėju buvo kun. V. Masevičius. Taipgi buvo rodomi paveikslai senoviškos rusų bažnyčių architektūros.

Tokio garbingo svečio atsilankymas mums labai malonus.

Gegužės 6 d. Mergaičių Sodalicijos iškilmės labai gražiai pavyko. Apie 150 mergaičių ėjo procesija iš mokyklos svetainės. Šventoriuje prie "Liurdo" buvo pašventinamas vandens iš Prancišijos Panelės šv. "Liurdo."

Visos Sodalicinės priėmė in corpore šv. Komuniją. Muz. J. Čižauskas jausmingai sugiedojo "Ave Maria."

Vakare Sodalicija rengė šokių. Daug jaunimo susirinko pasilinksinti.

LRKSA. pažinę dėl jo darbuosimės.

HARRISON IR KEARNY, N. J.

Choro susirinkimas
Gegužės 2-ą dieną įvyko Dievo Motinos Sopulingos parapijos choro susirinkimas. Choristai išdavė raportą, kurie buvo išrinkti aukų rinkimui naujiems vargonams.

Pirm. Jankus pranešė, kad birželio 17 d. įvyks New Jersey apskrities chorų piknykas.

Choras rengia teatrą koncertą, kuris įvyks šeštadienį, birželio 2 dieną. Bus vaidinama "Kuprotas Oželis." Veikalas labai gražus ir juokingas. Po lošimui bus koncertinė dalis. Pasibaigus koncertui bus šokiai.

Sodaliečių teatras koncertas
Sekmadienį, gegužės 6, įvyko pirmas vakaras, kurį rengė vietos sodalicės. Suvaidinta "Našlaitės Sappas." Mažos mergaitės pašoko cigonišką šokį, bet gaila, kad jos nieko lietuviško nepašoko. Šį vaidinimą prirengė seserys Prancišketės, kurios netingėjo atvažiuoti iš Elizabeth, N. J. Naujai įsisteigęs sodaliečių choras padainavo 3 dainas. Mažas choras gražiai padainavo penkias dainas. Choras gerai disciplinuotas, nes visos atydžiai seka vedėjo nurodymus. Choras vadovavo muz. J. Brundza. Po viso buvo šokiai.

Nors diena pasitaikė labai karšta, bet publikos prisirinko pilna svetainė. Muzika buvo gera. Pelnas — parapijai. Reikia tikėtis, kad šis sodaliečių pasirodymas nebus paskutinis.

BALTIMORE, MD.

Is netolimos praeities
Tur būt, nei viena lietuvių kolonija nepergvyveno tokių dvasinių audrų, kaip mes, baltimoriečiai.

Čia ilgą laiką gyvendamas Šliupas priveisė savo sekėjų, kurie šmeizė kunigus, juokėsi, tyčiojosi iš visko, kas kiems šventa ir brangu. Buvo suorganizuota net taip vadinama mokslo draugija iš kaimo bernų, kurių retas temokėjo rašyti. Girdi, ką 12 žėvų sutvėrė, tai mes išgriausim. Leido biauŗ laikraštuką, "Kardas," turėjo ir savo himną. Pranašavo, kad už 15 metų nei vienos bažnyčios nebūsią, tačiau, ačiū Dievo apvaizdai, dabar turime 4 kunigus ir gražiausią bažnyčią ir dar lietuvišką katalikišką mokyklą.

Atsirado nezalezninkai. Šliupiniai rinko prenumeratas savo šlamštams leisti. Po 1905 metų primarmėjo neva socialistų, kurie įkaitusiom nuo revoliucijos galvom visu frontu griebė kelti streikus, ne dėl to, kad pagrinti darbininkų būvį, bet dėl to, kad jiems pripumpuoti socialistiško raugo. Kur lietuviai dirbo anglių kasyklose ar fabrikuose tarp svetimtaučių, tai ten negalėjo išvest, gi Baltimorėj beveik visi lietuviai dirbo vyriškų drabužių siuvyklose, turėjo savo nepriklausomą uniją, tai atėidavo "draugai," išvesdavo kelių siuvyklų darbininkus, na, ir pildavo pamokslus. Socialistų vadai visus žadėjo padaryt socialistais, leido laikraštuką "Pirmyn," kurį visi privalėjo skaityt, kaip unijos organą, platino savo šlamštus, net pas bažnyčią atnešdavo pundus. Pagalios kažin koki vėjai atpūtė da raudonesnių, pusiau anarkistų, ir šie suorganizavo IWW, leido laikraštį "Darbininkų Balsas."

Tos visos pergyventos audros pridarė daug nuostolių. Iš fabriky išvesti darbininkai nustojo virš 500,000 dolerių, taip pat ir moraliai daug žmonių paveikė Katalikų eilės retėjio, organiza-

MT. CARMEL, PA.

Mirė Simonas Butkera
Vienas iš senesniųjų parapijonų, Simonas Butkera gavo plaučių uždegimą ir pasirgęs vieną savaitę mirė balandžio 30 d. ir tapo palaidotas šv. Kryžiaus parapijos kapinėse gegužės 5 d.

Velionis buvo ištikimas parapijonas, darbas ir aukomis rėmė bažnyčios reikalus; visus savo vaikučius leido į katalikišką parapijinę mokyklą.

Amžiną atilsį, Simonas Butkera buvo linksmaus ir malonaus būdo ir užtai buvo visų mylimas.

Giminės ir draugai dalyvavo laidotuvsė ir sekantieji suteikė už jo dūšią dvasinių gėlių dovaną, t. y. užprašė šv. mišių auką; jo žmona ir vaikučiai, Aleksų šeima, Vinco Kuncaičio šeima, šv. Kryžiaus parapijos mokyklos vaikučiai, Cigaraunės dirbtuvės merginos, Dooley šeima ir Vinco Rimokaičio šeima.

Tai yra labai gražus paprotys, kad katalikai už mirusį suteikia vietoj gyvų gėlių, dvasinių gėlių vainiką — šv. mišių auką.

Katalikų veikimo pradžia
Pagaliau į katalikų langelį blykstelėjo saulutės spindulys. Arti bažnyčios p. A. Ramoška atidarė religinių daiktų krautuvelę, kaip tai knygy, paveikly ir kitų dalykų, ne dėl savo ypatingų reikalų, bet kad nustelbt bedieviškus šlamštus. Apie tą laiką Apvaizda atsiuntė moksleivį Praną Jurą (dabar kunigas). Jis suorganizavo korespondentų būrelį prie Ramoškos knygyno iš 5 asmenų. Šie prarašydavo beveik po visą puslapį į "Draugą." Buvo nušviesti visi tamsūs kampeliai. Tai greitai laiku neužtekdavo 100 egz. ir savaitė. Pradėjus eiti "Darbininkui," irgi po 100 egz. būdavo permažai. Ką neišparduodavo, tai atiduodavo veltui. Tuojaus pasklydo tūkstančiai knygelėlių. Moksleivių kuopai Ramoška davė kambarį ir šviesą dėl susirinkimų be jokio atlyginimo. Čia Juras mokino einančius aukštesnius mokslus lietuvių kalbos, istorijos ir kitų dalykų. Kurie buvo toj mokykloj ir dabar nesitolina nuo lietuvių. Teatrališka kuopelė "Varpas," Juriu vadovaujant, pastatė scenoje "Gervaitė," "Betliejus Stainelė," "Gedimino Sappas" ir kitų virš 20 veikalų į trumpą laiką. Visas pelnas buvo bažnyčios ir tautos naudai, gi lošėjai džaugdavos savo darbu.

Iš karto laisvamaniai bandė pajaukt, bet, matydami, kad sparciai augame, tat, pagalios, prašė, kad ir juos priimtume. Juras su Ramoška padėjo įsikurt Moterų Sąjungos kuopai, kuri labai daug gero padarė lietuvių parapijai, taipgi įkūrė Tautos Fondą, Federacijos, Darbininkų Sąjungos skyrius. Ramoška nuperka spaustuve nuo nusibankrutėjusių laisvamanių ir taip ant mažo kupsto apšivertė didelis laisvamanių vežimas. Ramoška, korno pypkė įsikandęs, kad pila tai pila plakatus ir kitus spaudos darbus, ir dar už pusę kainos. Dasiperka naujų raidžių, išleidžia 10 tūkstančių brošiūrėlių, 5000 bažnyčios atvirukų ir laikraštuką "Rykštė," kuri taip skaudi buvo visokiems akyplēšoms.

ELIZABETH, N. J.

Draugijų Centralinis Komitetas
Suprasdami reikalingumą centralinio komiteto visų lietuviškų draugijų Elizabeth'e, kuris rūpintūs parengimais Dariaus ir Girėno paminklo fondo reikalui, antro skridimo reikalui, Vilniaus Vaduotės Sąjungos reikalui, ir visais kitais klausimais, kur reikalinga visos subendrintos jėgos, neoficialus komitetas su p. Savicku ir p. Burkausku priešaky, sušaukė visų draugijų atstovų susirinkimą gegužės mėn. 1 d. Lietuvių Laisvės Svetainėje.

Pirmoji dalis dienotvarkės buvo rinkimas Centralinio Komiteto valdybos. Pirmininku išrinktas p. F. Savickas, raštininkais pp. Petručionis ir Džiovalis, išdėjinink p. Kunietienė, izdo globėjinis pp. Matusa ir Anelionis. Visi kiti Centralinio Komiteto nariai pasiskirstė ar tai vice pirmininkų ar direktorių vietas.

Toliau sekė Dariaus ir Girėno Paminklo Fondo ir antro skridimo reikalai. Po diskusijų nutarta pirmąjį reikalą atidėt to-

NEW HAVEN, CONN.

Mūsų kolonijoj yra pusėtinai būrelis lietuvių. Turime savo lietuvišką parapiją ir smagu jauną dvasios vadą asmeny kun. V. P. Karkausko, kuris čionai klebonauja jau devyniolika metų. Per pastaruosius metus gerb. kun. Karkauskas daug gero lietuviams padarė. Jaunimo turime dailų būrelį, kurį kun. Karkauskas prilaiko prie lietuviškumo. Prie choro priklauso netoli 60 asmenų.

Vaikinai turi basketbolo ir beisbolo komandas ir neblogiausia lošia. Pereitą žiemą turėjo daugiau negu 20 basketbolo rungtynių ir bemaž visas laimėjo. Baseball lošimą turėjo su Walnut komanda balandžio 29 d. ir mūsiškiai laimėjo. Garbė mūsų vyrukams, podraug ir klebonui kun. Karkauskui, kuris ne nuilstančiai darbuojasi mūsų jaunimo tarpe.

Nuo pasaulinio karo mūsų kolonijos lietuviai, kaip seni taip ir jauni, ir visokios organizacijos, vien tik baliais, šokiais ir visokiais žaidimais laiką praleidavo ligi šių metų kovo 18 d. Politikos ir tautos reikalai buvo pamiršti. Dabar jau, ačiū Dievui, pradadam dirbti ir dėl vargstančių vilniečių lietuvių ir dėl kitų lietuviškų reikalų. Štai kovo 18 d., pasidaravimu p. F. Rumsko, surengta prakalbos, kurias pasakė Lietuvos mylėtojas ir didžiai gerbiamas kun. J. Ambotas, Hartfordo klebonas, ir įsteigtas Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius. Nors da jaunutis skyrius, bet jau dirba dėl brolių vilniečių. F. Rumskas darbuojas ir toliau, daug darbo pašventė, kol surengė vakarą, kuriam statė veikalą "Ministerio Vargai." Minėtas vakaras buvo balandžio 15 ir vaidylos atliko savo roles neblogiausia, tik gaila, kad publikos buvo visai mažai; gaila, kad taip yra. Gal ateiity pripras lietuviai ir prie artimo meilės ir atjaus vargstančius mūsų brolius vilniečius.

ELIZABETH, N. J.
Suprasdami reikalingumą centralinio komiteto visų lietuviškų draugijų Elizabeth'e, kuris rūpintūs parengimais Dariaus ir Girėno paminklo fondo reikalui, antro skridimo reikalui, Vilniaus Vaduotės Sąjungos reikalui, ir visais kitais klausimais, kur reikalinga visos subendrintos jėgos, neoficialus komitetas su p. Savicku ir p. Burkausku priešaky, sušaukė visų draugijų atstovų susirinkimą gegužės mėn. 1 d. Lietuvių Laisvės Svetainėje.

Pirmoji dalis dienotvarkės buvo rinkimas Centralinio Komiteto valdybos. Pirmininku išrinktas p. F. Savickas, raštininkais pp. Petručionis ir Džiovalis, išdėjinink p. Kunietienė, izdo globėjinis pp. Matusa ir Anelionis. Visi kiti Centralinio Komiteto nariai pasiskirstė ar tai vice pirmininkų ar direktorių vietas.

Toliau sekė Dariaus ir Girėno Paminklo Fondo ir antro skridimo reikalai. Po diskusijų nutarta pirmąjį reikalą atidėt to-

lesniam laikui, o antrąjį, Janušausko skridimo reikalą, svarstė tuojau, nes atstovai naujautė reikalingumą skubiai prisidėti prie skridimo fondo. Šiuo reikalu nutarta rengti šokių gegužės mėn. 30 d. (Decoration Day) Liet. Laisvės Svetainėje ir visą pelną siųsti antrojo skridimo generaliniam komitetui Chicagoje.

Iš draugijų, kurių atstovai dalyvavo buvo: Piliiečių Klubas, Šv. Juozapo draugija, Šv. Mykolo dr-ja, Šv. Onos dr-ja, Šv. Ražančiaus dr-ja, Šv. Petro ir Povylo dr-ja, Šv. Jurgio dr-ja, Šv. Kazimiero dr-ja ir Lithuanian Club.

MT. CARMEL, PA.
Mirė Simonas Butkera
Vienas iš senesniųjų parapijonų, Simonas Butkera gavo plaučių uždegimą ir pasirgęs vieną savaitę mirė balandžio 30 d. ir tapo palaidotas šv. Kryžiaus parapijos kapinėse gegužės 5 d.

NEW HAVEN, CONN.
Mūsų kolonijoj yra pusėtinai būrelis lietuvių. Turime savo lietuvišką parapiją ir smagu jauną dvasios vadą asmeny kun. V. P. Karkausko, kuris čionai klebonauja jau devyniolika metų. Per pastaruosius metus gerb. kun. Karkauskas daug gero lietuviams padarė. Jaunimo turime dailų būrelį, kurį kun. Karkauskas prilaiko prie lietuviškumo. Prie choro priklauso netoli 60 asmenų.

Vaikinai turi basketbolo ir beisbolo komandas ir neblogiausia lošia. Pereitą žiemą turėjo daugiau negu 20 basketbolo rungtynių ir bemaž visas laimėjo. Baseball lošimą turėjo su Walnut komanda balandžio 29 d. ir mūsiškiai laimėjo. Garbė mūsų vyrukams, podraug ir klebonui kun. Karkauskui, kuris ne nuilstančiai darbuojasi mūsų jaunimo tarpe.

Nuo pasaulinio karo mūsų kolonijos lietuviai, kaip seni taip ir jauni, ir visokios organizacijos, vien tik baliais, šokiais ir visokiais žaidimais laiką praleidavo ligi šių metų kovo 18 d. Politikos ir tautos reikalai buvo pamiršti. Dabar jau, ačiū Dievui, pradadam dirbti ir dėl vargstančių vilniečių lietuvių ir dėl kitų lietuviškų reikalų. Štai kovo 18 d., pasidaravimu p. F. Rumsko, surengta prakalbos, kurias pasakė Lietuvos mylėtojas ir didžiai gerbiamas kun. J. Ambotas, Hartfordo klebonas, ir įsteigtas Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius. Nors da jaunutis skyrius, bet jau dirba dėl brolių vilniečių. F. Rumskas darbuojas ir toliau, daug darbo pašventė, kol surengė vakarą, kuriam statė veikalą "Ministerio Vargai." Minėtas vakaras buvo balandžio 15 ir vaidylos atliko savo roles neblogiausia, tik gaila, kad publikos buvo visai mažai; gaila, kad taip yra. Gal ateiity pripras lietuviai ir prie artimo meilės ir atjaus vargstančius mūsų brolius vilniečius.

ELIZABETH, N. J.
Suprasdami reikalingumą centralinio komiteto visų lietuviškų draugijų Elizabeth'e, kuris rūpintūs parengimais Dariaus ir Girėno paminklo fondo reikalui, antro skridimo reikalui, Vilniaus Vaduotės Sąjungos reikalui, ir visais kitais klausimais, kur reikalinga visos subendrintos jėgos, neoficialus komitetas su p. Savicku ir p. Burkausku priešaky, sušaukė visų draugijų atstovų susirinkimą gegužės mėn. 1 d. Lietuvių Laisvės Svetainėje.

Pirmoji dalis dienotvarkės buvo rinkimas Centralinio Komiteto valdybos. Pirmininku išrinktas p. F. Savickas, raštininkais pp. Petručionis ir Džiovalis, išdėjinink p. Kunietienė, izdo globėjinis pp. Matusa ir Anelionis. Visi kiti Centralinio Komiteto nariai pasiskirstė ar tai vice pirmininkų ar direktorių vietas.

Toliau sekė Dariaus ir Girėno Paminklo Fondo ir antro skridimo reikalai. Po diskusijų nutarta pirmąjį reikalą atidėt to-

Linkiu p. Rumskui, visam V. V. S. skyriui ir visiems nariams ir toliau darbuotis. Draugijos irgi jau pradeda atbusti ir žiūrėti į tautos reikalus. Štai šv. Pranciškaus ir šv. Kazimiero dr. surengė card party dėl J. Janušausko skridimo į Lietuvą. Valio! Geriau kad ir vėliau, negu niekad. Visi prie garbingo darbo! ir aš pribūsiu. *Meškutis*

CAMBRIDGE, MASS.

Gražus Blaivininkų Suvažiavimas
Pilnųjų Blaivininkų Naujosios Anglijos metinis apskrities seimelis įvyko gegužės 6 d. šv. Panos Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, Cambridge, Mass.

Suvažiavime dalyvavo Pilnųjų Blaivininkų Centro pirm. kun. F. Juškaitis, kun. K. Urbonavičius, kun. F. Virmauskis, kun. Jankus ir apie 30 kuopų atstovų.

Gerb. mūsų vadai sveikindami atstovus, pasakė gražias kalbas. Sesijų vedėjas buvo A. Zaveckas, P. Mankus — pagalb., J. Tamolynas — rašt., mandatų ir įnešimų komisija — S. Šajefkiūtė ir M. Rugienytė.

Sesijos ėjo greit ir tvarkingai. Nutarta surengti milžinišką išvažiavimą, kurio pusę pelno skirti Nukryžiuoto Jėzaus Sesulių našlaitynui. Tinkamos išvažiavimui vietos suradimui komisija: kun. F. Juškaitis, kun. F. Virmauskis, A. Zaveckas ir M. Kilmonytė.

Kuopos išdavė raportus iš savo darbuotės. Paaiškėjo, kad šiais sunkiais laikais nemaža nuveikta. Visi susidomėjo jaunimu. Dedamos pastangos, kad daugiausiai jaunimo pritraukti blaivybėn. Iki sekančio Blaivininkų seimo (rugpiūčio 26) tęsis vėjus ir kuri kuopa daugiausiai narių prirašys, gaus labai gražią dovaną. Kuopos, subruskite.

Seimelis su širdies skausmu prisiminė buvusias veiklias Blaivininkų Sus-mo kuopas: Lawrence, Montello, Lowell ir Norwood, Mass. O, kad jos iki sekančio seimo išbustų!

Apskrities valdyba sekantiems metams: kun. F. Virmauskis — dvasios vadas, A. Zaveckas — pirm. iš Cambridge, Mass., P. Mankus—vice pirm. iš Worcester, Mass., M. Rugienytė — rašt. iš Worcester, Mass., B. Jakutis — izd. iš Cambridge, Mass.

Po sesijų svingas klebonas kun. F. Juškaitis ir 7-ta blaivininkų kuopa visus delegatus pavaišino skania vakariene, kurią minėtos kuopos narės pagamino. *Buvęs*

Vyrai—Atyda!

Štai yra specialis pranešimas, kuris bus įdomus kiekvienam vyrui, kuris pasiekė "viduramžį" ir jaučia reikalingumą tam tikro galviančio TO-NIKO. Kad suteikti galimumą tūkstantiems, kurie dėl kokios nors priežasties atidėloja užsakyti

Nuga-Tone

tiesiog nuo distributorių. Ši Gydymo priemonė dabar paroduama visose vaistyniūose. Vienas Doleris už mėnesio treatmentą — būkite savimi gaukite butelį šiandien—garantuotas.

DZIMDZI-DRIMDZI IR "MARGUCIO" MARSRUTAS

Gegužės 19—Waterbury, Ct.
Gegužės 20—New Britain, Ct.
Gegužės 23—Hartford, Conn.
Gegužės 24—Ansonia, Conn.
Gegužės 26—Worcester, Mass.
Gegužės 27—Boston, Mass.
Gegužės 30—Athol, Mass.
Birželio 3—Amsterdam, N. Y.
Birželio 7—Rochester, N. Y.
Birželio 9—Cleveland, Ohio

MT. CARMEL, PA.

Pirma Šv. Komunija
Ateinantį sekmadienį, gegužės 20 d. šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioj 9 val. šv. Mišių laike bus iškilmingos ir išpūdingos iškilmės, nes apie 60 vaikučių priims pirmąją šv. Komuniją. Gerb. kun. klebonas dr. J. B. Koncius ragino iš sakyklos praeitą sekmadienį, kad tėvai ir artimi giminės tą dieną priimtų irgi šv. Komuniją, meldžiant Visagalio Dievo palaimos mažutėliams.

YOUNGSTOWN, OHIO

Čionai prasidėjo misijos, kurias laiko tėvas Vaitkevičius iš Chicago, Ill. šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčioj. Prasidėjo gegužės 16 ir baigsis gegužės 19 d. O gegužės 21 toj pačioj bažnyčioj prasidės 40 val. pamaldos ir baigsis gegužės 22 d. I minėtas pamaldas, girdėjau, mūsų klebonas užprašė keliatą svečių kunigų ir talką klausyme išpažinčių ir atlikime visų bažnytinių ceremonijų laike minėtų pamaldų.

ST. CLAIR. — Šv. Teresės Sodalicija, kuri priaugo iki 70 narių, rengia pirmą syk teatrą vardu "Barono dukte." Vaidins gegužės 20-tą šv. Kazimiero parapijos pobažnytinę salę. Taip pat šoks garsios Minersvillės šokikės. Bus muzika, gerimų ir užkandžių, o įžanga tik 40c.

VIA KELIONE JURMIS I JUSŲ TAUTINĘ KLAIPEDĄ
(Per Copenhageną)
Išplaukimai iš New York'o

S. S. United States	Birželio 16-tą
S. S. Frederik VIII	Birželio 30-tą
S. S. United States	Liepos 21-mą
S. S. United States	Rugsėjo 1-mą
S. S. Frederik VIII	Rugpiūčio 11-tą

Vaziuok su vienintėle ekskursija į Lietuvos Eucharistinį Kongresą po Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos vadovystę
Išplaukia laivu "FREDERIK VIII"
IŠ NEW YORK'O GEGUŽĖS 26-TĄ

DIDELĖ VASAROS EKSKURSIJA
Asmeniai vadovaujant Juozui Januškevičiui, Jr.
Laivu "FREDERIK VIII"
IŠ NEW YORK'O BIRŽELIO 30-TĄ

Dėl platesnių informacijų ir vietų užsakykimo kreipkitės pas vietinius agentus arba
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
27 Whitehall St. New York, N. Y. 248 Washington St. Boston, Mass. 130 N. LaSalle St. Chicago, Ill.

DETROIT, MICH., ŠV. JURGIO PARAPIJOS CHORAS, vedamas įžymaus muziko Jono Čižausko. Šis choras per trejetą metų yra gražiai pasirodęs Detroito lietuviams. Viduryje sėdi m. muzikas J. Čižauskas, dainininkė M. Čižauskienė ir klebonas kun. J. Čižauskas. Choro yra daug narių, kurių nėra šiame atvaizde.

CLEVELANDO ŽINIOS

VAKARAS

Gegužės 6 d., Lietuvos svetai- nėj, M. Labdarybės dr-ja suren- gė vakarą P-lės Švč. N. Pagal- bos parapijos naudai.

Šiame vakare pastatyta sceno- je veikalas "Motina." Vaidini- mas išėjo vidutiniškai.

Be vaidinimo buvo da paskai- tėlė, kurią pateikė p. Jackienė; jaunas berniukas gražiai pagro- jok akordynu; šios pačios moterų dr-jos choras, vienu balsu, su- dainavo porą liaudies dainelių; gerb. kun. A. Karužiškis pasakė trumpą ir gražią prakalbėlę apie motinas ir kartu pristatė pakal- bėti garbingą sveičią—tėvą Brig- maną, kuris labai gražiai ir jaus- mingai prabilo iš šio vakaro pu- blika, sveikindamas moterų dr-ją už josios uolų darbavimąsi savo parapijai ir taip pat sveikino visus clevelandiečius lietuvius. Abiejų dvasios vadų kalbos žmo- nėms patiko, už ką susirinku- sieji juodu apdovanojo karšto- mis katutėmis.

Po programos, darbščios moter- rėlės, surengė visiems progr- mos dalyviams skanią vakarienę, kurioje dalyvavo ir abu dvasios vadai.

RENGIASI PRIIMTI

Clevelando lietuviai sužinojo, kad į šią koloniją neužilgo ža- da pribūti iš Lietuvos garbingi svečiai: kun. prof. dr. F. Kemė- šis, prof. Vitkus ir rašytojas Ba- bickas, tuojau sujudo rengtis prie jų priėmimo ir rengimo vakarų, nes kiek teko sužinoti, tai svečiai Clevelandą mano ap- lankyti birželio 8-9 dd.

Šiuo tikslu, gerb. kun. V. Vil- kutaitis, gegužės 7 d., šv. Jur- gio parapijos svetai, sušaukė visų katalikiškų draugijų valdy- bas ir prie to buvo atsijanke da keliatas visuomenės veikėjų pasitarimui, kaip tinkamiau pri- imti Vilniaus Vadavimo Sąjun- gos Geležinio Fondo atstovus. Šis susirinkimas sudarė priėmi- mo komisiją; nutarė pakviesti ir tautininkus ir jų draugijas, kad ir jie dalyvautų bendrai sve- čių priėmimo ir jiems pareng- tuose vakaruose. Taip pat šis susirinkimas savo komisiją įga- liojo, kad ji kuo veikiausiai su- žinotu, kada svečiai tikrai pri- bus į Clevelandą, kad paskui ne- būtų per vėlu atitinkamam jų priėmimui.

VINCAS DEBESIS
Seniausias Lietuvos Namų Popie- ruotojas, Maljavotojas, Plasteriuotojas
Abelnai atlieka visą medžio darbą
7607 Star Avenue
CLEVELAND, OHIO

Tel. Henderson 9292
NIKODEMAS A. WILKELIS
Laisniuotas Lietuvos Graborius
Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti
6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS
Real Estate ir Generalis Apdraudos Agentas
19 Metų Praktikos Tame Biznyje
P. P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO
Tel. Henderson 6729

Tel. Henderson 6716
ST. CLAIR BAKERY
Kepa skaniausių ir geriausių rugių ir kvietinę duoną.
Norintieji jos gauti namuose ar krautuvisė, kreipkitės pas
K. OBELIS-OBELIENĮ
6212 Superior Ave. (1404 E. 66th St.) Cleveland, O.

ATKAKLUS STREIKAS

Jau visas mėnesis praėjo, kaip Clevelande streikuoja gazolino stočių darbininkai ir šiam strei- kui da vis nesimato galo. Jei kur trokai ir atveža gazolino, bet tai tik su policijos apsauga. Pa- vyzdin, jei gazolino išvežio- tai ir veža, tai prie jų turi sė- dėti policijantas ir da pilnas au- tomobilius policijos turi sekti kiekvieną troką, nes kitaip gazo- lino išvežiojams būna labai karšta, kada juos užklumpa streikieriai. Dabar Clevelande y- ra uždaryta visos gazolino sto- tys, jei kur ir randasi viena ki- ta atidaryta, tai tik dėl polici- jos, daktarų, ugniagesių ir slau- gių, o niekas kitas daugiau gazo- lino negali gauti visame Cuyo- haga County.

Gegužės 6 d., Clevelando poli- cija suareštavo vieną žmogų — Frank Pojman, kurį po kiek lai- ko rado kalėjime jau nebegyvą. Miesto daktaras peržiūrėjęs la- voną, pareiškė, jog pastarasis žmogus miręs nuo policijos di- delio sumušimo. Miesto polici- jos viršininkai ir kiti autoritetai šią žmogžudystę tyrinėja.

Senelis

AKRON, OHIO

Gegužės 5 d. Akron'o Lietu- vių Jaunimo Draugiškas Klubas surengė vakarienę pagerbimui tėvų ir paminėjimui dviejų me- tų klubo gyvavimo. Buvo Akro- no majoras, beveik visi narių tėvai ir apie dvylika svečių iš Clevelando.

Keli žodžiai apie minėtą klubą. Pora metų atgal Vincas Greičius, matydamas, kad Akro- ne yra nemažai lietuvių jauni- mo, užmanė įsteigti jaunimo draugiją. Tuo tikslu nuvažiavo tenai ir pateikė šv. Petro salę ir pateikė savo planus. Išrinkta organizavimo komisija. Antrame susirinkime išrinkta valdyba ir jau gegužės 12 d. 1932 m. prasidėjo choro repeti- cijos gražioji YMCA. auditori- joje. Tą vasarą apie liepos mė- nesį turėta pirmas koncertas, ku- ris gana sėkmingai išėjo. Choro buvo apie penkiasdešimt narių. Solo ir dueto numeriai susidėjo iš vietinio talento. Už kiek lai- ko A. L. J. Draugiško Klubo choras dainavo Akrono parkuo- se kartu su kitų tautų chorais

STONIC RESTAURANT
Lietuviška valgykla, kurioje ga- lima gauti skaniausių ir gar- džiausių lietuviškų valgių ir le- galiausių gerimų—apačioje ir vir- šuje.
6824 SUPERIOR AVE.

pildė lietuvių dainų ir šokių programą.

Kadangi Akronas randasi 34 mylių atstume nuo Clevelando, tai Vincui Greičiui buvo labai nepatogu kas savaitė iš Clevel- ando važiuoti į Akroną mokyti chorą. Todėl jis pavedė visą va- dovystę patiems klubo nariams. Ir jie per tą porą metų netik- ką nepakriko, bet išlaikė tą pa- čią narių skaitlinę ir, kiek iš- galėjo, darbavosi Akrono lietu- vių tarpe.

Ir štai šį pavasarį minėtas klubas, turėdamas apie \$100.00 savo kasoj, nutarė išskelti puik- ū bankietis pagerbimui savo tė- vų ir paminėjimui dviejų metų klubo gyvavimo.

Nutarta, padaryta.

Gegužės 5 d. buvo didelė akro- niečių diena. Buvo apie 200 dalyvių. Pradant bankietis, vi- siems atsistojus padainuota Lie- tuvos himnas. Mergaitės visiems prisegė po gražią rožę. Po va- karienei "toastmasteris" Ig. Hol- lišius pristatinėjo kalbėtojus. Pirmiausia prabilo miesto mayo- ras. Jis sakė labai tiki į orga- nizatvyj gyvenimą. Paskui pa- sveikino A. L. J. Draugišką Klubą Ona Mihelienė iš Cleve- lando, taip-gi pratarė keletą žodžių YWCA. namo užžiūrėto- ja. Vincas Greičius kalbėjo apie "Dainą." Kelis žodžius pratarė "Dirvos" red. K. S. Karpus. Paskui majoras įteikė dviem klubo nariams dovanas nuo klubo narių. S. Alekna, pirmasis klubo prezidentas, gavo plaktuką su visų narių vardais, o p-lė Vasiliauskaitė, pirmoji klubo sekretorė, apdovanoja gražia ra- šoma plunksna. Paskutinis kal- bėtojas buvo adv. Petras Česnu- lis iš Clevelando. Jis gražiai pa- kalbėjo apie tai, kaip vaikai tu- ri būti dėkingi savo tėvams. Jo kalba visiems patiko. Apie vienuoliktą valandą prasidėjo šo- kiai, kuriems grojo trys muziki- ninkai. Dvyliką val. naktį visi išsiskirstė ir važiavo į savo na- mus.

Šis vakaras paliko gražaus įs- pūdžio narių, jų tėvelių ir sve- čių mintyse.

Darbuokis Akrono jaunime ir toliau taip pavyzdinai. Linki- me jums sulaukti daug, daug to- kių metinių jubiliejų. Vardan- tos Lietuvos — vienybė težydi.

Clevelandietis

KOSMIŠKI SPINDULIAI—NAUJA MISTERIJA

Pagarsėjus pasauly mokslu moteris poni Curie keli metai atgal, dirbant laboratorijoj, pa- tėjimo nepaprastus spindulius ant chemiškų kiliųjų su kuriomis ji dirbo. Negalėdama surast, iš- kur tie spinduliai pačina, tą sa- vo atradimą paskelbė pasaulio mokslinčiams ir nuo to laiko mokslinčiai tyrinėjo jų buvimo priežastį.

Tuo tikslu mokslinčius Pick- ard tam tyčia padirbtu baliūnu iškilo į orą 10 mylių aukščio, kad daugias sužinotų aukštumo- je apie kosmiškuosius spindu- lius.

Dabar vėl neseniai rusai moks- linčiai tuo tikslu iškilo į orą daugias kaip 11 mylių, bet nu- sileidžiant jų baliūno prietaisai sugedo ir tie mokslu vyrai užsi- mušė.

Jungtinėse Valstybėse pagar- sėjęs mokslu žmogus Dr. Robert A. Millikan daug yra tyrinėjęs kosmiškuosius spindulius ir laiks nuo laiko padaro pranešimus, ką jis yra atradęs.

Is to viso sunkaus tyrinėjimo iki šiol yra žinoma, kad kosmi- ški spinduliai yra daug stipresni už X-Ray. Kosmiški spinduliai pereina per 30 (trisdešimt) colių švino storį, atsiranda ne nuo saulės, bet iš tolimų erdvių, ma-

ODA Į JAUNIMĄ

Ko snaudi, jaunime, kōl dega krūtinė
Ir traukia prie darbo širdis?
Gal tavo atšalo jausmai? Jaunime,
Garbinga tu mūsų tautos ateitis,
Kol sparnas jaunystės da kerta jausmingai,
Kol kraujas da verda karštai, —
Skrajokie padangėms ir žadink griausmingai
Mūs brolius, ką miega ramiai.
Nuskrydės kur jieji da glūdo tamsybėj,
Nunešk kibirkstėlę šviesos;
Sužadink tuos brolius, kurie iš aklybės
Pamynė jau kalbą tautos.
Jie merdi apsvaigę be mierio, be vilties
Ir laukia pagalbos greitos.
Atšalęs jų kraujas, sustingusios širdys
Išvijo jausmus Lietuvos.

Vincas Greičius

Dangus prasiblaivė, rytuose jau aušta;
Iš užkalnio teka ve saulė šviesi;
Ant mūsų padangės jau švinta ir rausta,
Tik, broliai, sesutės, į darbą visi!
Ledai nuo krūtinų, ką slėgė iksioliiai,
Bematant sutirpę skeliaudroms nukris.
O mūsų tėvynei, ką amžius vaitojo,
Išnaujo giedrioji dienele užšvis!

KAS YRA MEILĖ?

(Sonetas)

Džiaugsmo krislelis, laimės lašelis;
Marės liūdnumo skausmo širdies;
Sunkus, bet saldus dviejų kryzelis;
Skaisti žvaigždutė jų ateities;
Aštrūs takeliai, saldūs žodeliai;
Viltis auksinė, džiaugsmo daina;
Laimė tušioji, šliūbo varpeliai,
Po kurių seka vargo našta;
Dailiai išpinta ir padabinta
Meilė — ryšelis dviejų širdžių,
Kuri poetų yr' pripažinta
Viso pasaulio laimė žmonių.

Vincas Greičius

LIETUVA—MANO TĖVYNĖ!

noma, kad nuo tolimų žvaigž- džių, bet iki šiol mokslui tie spinduliai yra misterija.

Pasirodo, kaip žmogus sun- kiai turi žingsnis po žingsnio cėti mokslo keliu pirmyn. Ir viskas, kas šiandien žmogui yra žinoma, taip pat buvo sunkiai atsiekta. Da nėra 200 metų, kaip buvo atrasta elektra. Rodos, tuo laiku Benjamin Franklin pradė- jo studijuoti žaibą su perkūni- ja ir tapo užmuštas, bet jo pradė- tą darbą perėmė kitai ir pasie- kė supratimo apie žaibą, elektra.

Išobulino mašinas arba motorus ir išmoko žmogus pasidaryti e- lektą, kuria šiandien naudojasi visos civilizotos šalys.

Taip pat ir kitos mokslo da- lys paėmė daug aukų — žmonių gyvasčių, bet žmogaus viltis yra stipresnė už mirtį, o dvasia di- desnė už visą materijališką su- tvėrimą. Žmogus, prakilinus su- tvėrimas, atidengia gamtoj mis- teriją po misterijos ir kas kart pamato didesnį ir įdomesnį pa- saulių sutvėrimą ir pats save.

Jonas Žaunis

GEGUŽĖS EKSTAZA

Pavasario gražios dienos,
Žiba saulė ant dangaus;
Žydi miškas, laukai, pievos, —
Kiek ten kvapo malonaus!

Ak, išeitum, rods, ant lauko
Ir skandytumei jausmus,
Kur javai, kaip jūra, plauko,
O paukšteliai gieda imnus.

Vyturiukas čir-vir čulba,
Gegužėlė gieda ku-ku;
Lakštingala krūmuos ulba, —
Ak, pavasarį smagu!

Alleliuja, rodos, gieda
Išsipraususi gamta,
Kuomet saulė gvildo žiedą:
Ak, gegužės ekstaza!

Vincas Greičius

DELL E. JAKUBS-JAKUBAUSKIENĖ

Laisniuota Graborė—Lincense Funeral Director
LITHUANIAN FUNERAL HOME
Automobiles and Invalid Car Service
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio
North of Superior at E. 67th St. Tel. Eadicott 1763

KANADOS PROGRESAS

Kanados 1931 m. gyventojų paskiria Kanados galvą — Go- cenzas aiškiai parodo, kad Ame- rikos šiaurinis "susiedas" neuž- ima Jung. Valstybių vietą, kaip "imigracijos šalis."

Beveik tuo pačiu laiku su Jung. Valstybėmis Kanada pri- ėmė varžingus imigracijos įsta- tymus, bet Kanados imigracijos įstatymai paveldina valdžiai užta- rytį sienas, kuomet tik nori taip daryti, ir jie nuolat duoda pirmenybę atvažiuoti Angli- jos pavaldiniams. Pereitais de- šimt metų Kanada įleido tik pa- skirtą skaitlių atėvių — tik tiek, kiek ši šalis pagal valdiškų iš- rokavimų galis naudingai suimti ir nedaugias.

Ir vistiek nuo 1921 m. Kan- ados gyventojų skaičius padau- go net 18.8 proc., nuo 8,788,000 iki beveik 10,377,000, kuomet skaičius svetimtaučių iš Europos pakilo nuo 5.23 iki 6.88 proc. (nuo 459,325 iki 714,464).

Sulig vėliausio cenzo suvirš 8,000,000 buvo vietiniai gyvento- jai ir suvirš 1,184,000 asmenų Britų Salų, arba Anglijos valdy- tų kraštų. Iš svetimtaučių 344,574 gimė Jung. Valstybėse, 167,970 Lenkijoje, 114,407 Rusi- joje, 42,578 Italijoje, 39,163 Vo- kietijoje, 37,392 Austrijoje, 34,414 Švedijoje, 32,679 Norvegijoje, 30- 355 Suomijoje (Finlandijoje), 28- 523 Vengrijoje, 22,835 Čekoslova- kijoje, 17,125 Jugoslavijoje, 13,759 Ukrainoje ir 5,704 Lietuvoje.

Iš provincijų Ontario 1931 m. turėjo iš viso suvirš 277,000 sve- timtaučių. Saskatchewan suvirš 217,000, Alberta 197,000, Quebec 141,000, Manitoba 130,400, Bri- tish Columbia beveik 130,000, Nova Scotia suvirš 14,700, New Brunswick 11,700, Prince Ed- ward Island 1,627, Yukon 955 ir Northwest teritorija 303.

Su tiek žemės (Am. J. V. turi 3,738,393 kv. mylių, Kan- ada 3,690,043 kv. mylias) — Ka- nada mažai apgyventa, turi ma- žiau kaip 3 asmenis dėl kiekvie- nios ketvirtainiškos mylios. Bet vistiek Kanados cenzas pa- rodo milžinišką progresą beveik kiekvienoje dirvoje. Jos tauš- kas turtas dėl kiekvieno žmo- gaus yra 3,148 ir yra aukštesnis už visų kitų šalių pasaulyje. Ka- nada užima antrą vietą tarpe kviečių produkuojančių šalių; ji išsiunčia į kitas pasaulio dalis neišpasakytai daug pienuių pro- duktų, mėsos, kailių ir įvairių metalų. Žemdirbyste išsimaityna net apie 3,000,000 žmonių. Išdir- bystės irgi labai išsivystė per pereinus dešimt metų. Daug a- merikoniškų firmų atidarė sky- riųs Kanadoje.

Industriališkas cenzas iš 1929 m. parodo 23,597 išdirbysčių į- staigų samdančių net suvirš 694,000 žmonių. Kanadoje žu- vavimas kas met duoda net \$53- 000,000. Visiška vertė Kanados mineralų 1930 m. buvo suvirš \$278,000,000 ir iš Jung. Valsty- bių turistai kas met sukrauna a- pie \$300,000,000.

Užbaigdama ilgą viešpatavimo kovą tarpe Anglijos ir Prancū- zijos, Dominion of Canada bei- steigta net 1867 m. šiandien Kanada yra provincijų federaci- ja, kiekviena provincija turi sa- vo legislatūrą. Anglijos Sostas

Balandžio 21 dieną Kaune, be- mesdami futbolu sviedinius į žai- dimų aikštę, su lėktuvu nukrito ir susižeidė du Lietuvos aero klubo civiliniai lakūnai. Abu lakūnai tuojau buvo nugabenti į karo ligoninę. Jų sveikatai pavojus negresia. Lėktuvas bu- vo smarkiai apdaužytas. Ši ka- tastrofa — tai pirmoji mūsų ci- vilinių lakūnų ir Lietuvos aero klubo auka.

Greičiausia Kelione į Lietuvą BREMEN • EUROPA

EKSPRESINIS TRAUKINYS laukia prie laivo Bremerhavene ir užtikrina patogų nvykimą į KLAIPEDA. Arba keliaukite populiariais ekspresniais laivais

HAMBURG - DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN - NEW YORK

Malonios apystovos, prieinama kaina
Taipgi nuolatiniai išplaukimai gerai žinomais kabiniais laivais
Patogus susisiekinimas geležinkeliais iš Bremeno ar Hamburgo.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK CITY

Mes LRKSA. didžiuoja- mės — svetimų organizaci- jų nenorim.